

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

(اجرای آزمایشی)

ششم دبستان

آموزگاران و اولیای گرامی!

برای دستیابی به اهداف آموزش قرآن و هماهنگی با روش‌های تدریس ارائه شده،
مقدمه‌ی کتاب را با دقت مطالعه کنید.

طبق مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه و طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	آموزش قرآن (اجرای آزمایشی) - ششم دبستان - ۱۶۰۱۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه پور، مسعود تهرانی فرجاد، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، منصوره سیدصالحی، سیدمهدی سیف، حسن فلاح، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی و سعید خدائیان (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمدعباسی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا) - نفیسه شهزادی، گلنار نرو تیان، گلرخ محتاج الفضل، یاسمین نرو تیان، عاطفه ملکی جو و مرتضی یزدانی دینانی (تصویرگران) - حمیدرضا سلیمانی (طراح جلد) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر، حسین چراغی، سیما لطفی، فاطمه پزشکی، حمید ثابت کلاچاهی و ناهید ختیم‌باشی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
ناشر :	تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی ابعلی، پلاک ۸، تلفن : ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار : ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۱۱۱۵۵ - ۴۹۷۹
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ یازدهم ۱۴۰۱
	برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۳-۶۷-۲۰۵-۹۶۴-۹۷۸-۳ ISBN 978-964-05-2067-3

قرآن کریم، پناه همه می ماست.

پیشگفتار

سخنی با والدین دانش‌آموزان
سخنی با آموزگار گرامی

درس اوّل

۲-۳ یادآوری
۴-۵ نماز در قرآن، سوره‌ی انفال، آیات ۲ تا ۴
۶ آشنایی بیشتر با خط قرآن
۷-۸ سوره‌ی نساء، آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
۹ وقت نماز

درس دوم

۱۰-۱۲ سوره‌ی فتح، آیات ۱ تا ۹
۱۳-۱۴ سوره‌ی فتح، آیات ۱۰ تا ۱۵
۱۵ حتی یک وجب خاک

درس سوم

۱۶-۱۹ سوره‌ی حُجرات، آیات ۱ تا ۶
۲۰-۲۱ سوره‌ی حُجرات، آیات ۷ تا ۱۱
۲۲ مؤمنان برادرند

درس چهارم

۲۳-۲۵ سوره‌ی حُجرات، آیات ۱۲ تا ۱۸
۲۶-۲۷ سوره‌ی ق، آیات ۱ تا ۱۴
۲۸ ملاک برتری

درس پنجم

۲۹-۳۱ سوره‌ی ق، آیات ۳۶ تا ۴۵
۳۲-۳۳ سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۲۳
۳۴ گسترش آسمان

درس ششم

۳۵-۳۶ یادآوری ۱
۳۷-۳۹ سوره‌ی ذاریات، آیات ۴۷ تا ۶۰
۴۰-۴۱ سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۲۱
۴۲ همیشه در تپش

درس هفتم

۴۳-۴۶ شَقُّ الْقَمَرِ، سوره‌ی قَمَر آیات ۱ تا ۱۶
۴۷-۴۸ سوره‌ی قَمَر، آیات ۱۷ تا ۳۲
۴۹ نظم در آفرینش

۵۰-۵۲

۵۳-۵۴

۵۵

سوره‌ی الرَّحْمَان، آیات ۱۷ تا ۳۴
سوره‌ی الرَّحْمَان، آیات ۴۶ تا ۶۵
مردان پارسی

درس هشتم

۵۶-۵۸

۵۹-۶۰

۶۱

سوره‌ی واقَعَه، آیات ۱ تا ۲۶
سوره‌ی واقَعَه، آیات ۵۷ تا ۷۴
آب و آبادانی

درس نهم

۶۲-۶۴

۶۵-۶۶

۶۷

۶۹

سوره‌ی حَديد، آیات ۱ تا ۸
سوره‌ی حَديد، آیات ۱۲ تا ۱۷
تولدی دیگر

درس دهم

یادآوری ۲

۷۴-۷۶

۷۷-۷۸

۷۹

سوره‌ی حَديد، آیات ۲۵ تا ۲۹
سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱ تا ۵
مادر فلزات

درس یازدهم

۸۰-۸۲

۸۳-۸۴

۸۵

سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱۱ تا ۱۶
سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱۷ تا ۲۲
حزب الله پیروز است.

درس دوازدهم

۸۶-۸۸

۸۹-۹۰

۹۱

سوره‌ی حَشْر، آیات ۱۸ تا ۲۴
سوره‌ی مُمْتَحِنَه، آیات ۱ تا ۴
خدای تصویرگر

درس سیزدهم

۹۲-۹۴

۹۵

۹۷

سوره‌ی صَف، آیات ۱ تا ۷
سوره‌ی صَف، آیات ۸ تا ۱۴
همه تسبیح‌گوی او

درس چهاردهم

۹۸

۹۹

یادآوری ۳

دعای ختم قرآن

۱۰۰-۱۱۲

۱۱۳-۱۱۵

قرآن در تابستان
(سوره‌های مُطَفِّفین و نازعات)
فهرست کلمات ترجمه شده

درس آخر

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. همچنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

همکاران عزیز و دانش آموزان گرامی

این کتاب به وسیله ی کتاب گویا و یا رمزینه های سریع پاسخ، تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم، نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی ششم از طریق لوح فشرده موجود در کتابخانه ی مدرسه و یا شبکه ی ملی مدارس (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرت امام صادق علیه السلام :

قرآن، عهد خدا با خلقش است؛ پس سزاوار است که هر مسلمانی،
در این پیمان الهی بنگرد و هر روز، پنجاه آیه از آن را بخواند.

اصول کافی، کتاب فضل القرآن

پدر و مادرگرامی!

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را برعهده‌ی پدر و مادر گذاشته است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خود را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند قرآن را روان و زیبا بخوانند؛ به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه با قرآن مانوس باشند و خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. ما نیز می‌توانیم با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی شایسته‌ای** برای کودک خود باشیم.
  - ۲- از فرزندتان بخواهید آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب برای شما بخواند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.
  - ۳- کتاب گویا یا نرم‌افزار آموزش قرآن پایه‌ی ششم را برای فرزند خود تهیه کنید.
  - ۴- در هر درس، یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و ترجمه‌ی آنها الزامی نیست ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آنها را سر لوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. در ضمن حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
  - ۵- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را از روی کتاب و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند.
  - ۶- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و همچنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزشیابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.
- به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی باایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

ان شاء الله

پیامبر اعظم اسلام صلی الله علیه و آله :

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی دریا برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد
و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آموزش می‌کنند.

مُستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

همکار و آموزگار گرامی!

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیشتر شماست. خوب است تفصیل این مطالب را در کتاب راهنمای معلم مطالعه کنید.

اهم اهداف مورد انتظار

هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند :

۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی می‌خوانند.

۲- آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.

۳- عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.

هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حدّ اکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیشتر از این، توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.

مراحل تدریس : هر درس، طی چهار جلسه، تدریس، تمرین و پرسش می‌شود.

جلسه‌ی اول

خواندن قرآن

الف) خواندن در گروه : شامل پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه است.

ب) خواندن برای کلاس : با انتخاب معلم، هر دانش‌آموز حدود یک سطر از آیات را برای کلاس می‌خواند.

دو نکته :

❖ سعی شود در هر جلسه هر یک از دانش‌آموزان، حدّ اقل یک سطر از آیات درس را بخوانند.

❖ مهم‌ترین امر در این مرحله، تشخیص و رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان است. معلم از قبل باید آمادگی و توانایی لازم را برای این امر کسب کرده باشد.

تذکر به دانش‌آموزان برای انجام دادن تکالیف انس با قرآن در خانه

جلسه‌ی دوم

دانش‌آموزان، قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط، همراه با آن می‌خوانند.

پرسش و ارزشیابی: معلم با پرسش از دانش‌آموزان، توانایی آنها را در خواندن آیات درس ارزیابی می‌کند.

تعدادی از دانش‌آموزان هر کدام یک سطر از عبارات قرآنی این قسمت را به صورت «جمله به جمله» می‌خوانند.

این عبارات به صورتی ساده و قابل فهم برای دانش‌آموزان ترجمه شده است تا آنها ضمن آشنایی با مفاهیم اولیه‌ی برخی از آیات قرآن کریم، برای فعالیت «کار در کلاس» آماده شوند.

یک نکته:

زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمات در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمات، آشنایی اجمالی دارند. معنای آنها را از دانش‌آموزان پرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

به منظور فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی عبارات ساده و کوتاه قرآن در هر درس، بخشی به عنوان «کار در

کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر سطر را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند.

انجام دادن تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزشیابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود و عدم یادگیری آنها نباید در ارزشیابی مستمر یا پایانی به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان منجر گردد.

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

جلسه‌ی سوم

خواندن قرآن

مانند جلسه‌ی اول طیّ دو مرحله‌ی زیر تدریس و تمرین می‌شود :

- الف) خواندن در گروه : پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه
- ب) خواندن برای کلاس

پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است :

الف) خواندن عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن توسط چند دانش‌آموز

ب) گفت‌وگوی دانش‌آموزان با دوستان هم‌گروه خود درباره‌ی مفهوم پیام با استفاده از تصاویر

ج) ارائه‌ی نظر دانش‌آموزان درباره‌ی مفهوم و مصادیق پیام در زندگی خود برای کلاس

تبصره : گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان بخواهید که با استفاده از ترجمه‌ی آیات

درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا عباراتی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم‌خانواده‌ی آشنا و

رایج در زبان فارسی دارند از دانش‌آموزان بخواهید آنها را بیان کنند.

خوب است دانش‌آموزان در آغاز هر زنگ، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

بس با قرآن در خانه

جلسه‌ی چهارم

به منظور آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی چهارم هر درس به آوردن قرآن کامل به کلاس و خواندن از روی آن اختصاص یافته است.

خواندن
از روی قرآن کامل

این تمرین طیّ مراحل زیر انجام می‌شود:

- ۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.
- ۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.
- ۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را برای یکدیگر می‌خوانند.
- ۴- چند نفر از دانش‌آموزان هر کدام یک سطر از آن صفحه را به صورت «جمله به جمله» برای کلاس می‌خوانند (جمله قرآنی). معلم ضمن تشویق دانش‌آموزان نسبت به موفقیت‌های کسب‌شده، اشکالات روخوانی آنها را به روش صحیح برطرف می‌کند.

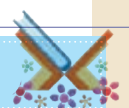
در این قسمت یکی از نکات جالب و قابل توجه قرآن کریم در قالب‌ها و شکل‌های متنوعی آمده است. معلم با توجه به وضعیت و امکانات کلاس، این مطالب را به شیوه‌ای جذاب، ارائه می‌کند.

یک نکته
از هزاران

برخی از آیات و عبارات قرآنی برای حفظ توصیه شده‌اند، دانش‌آموزان را به حفظ این بخش تشویق کنید. از این بخش ارزشیابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد.

حفظ قرآن

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

بس با قرآن در خانه

درس آخر (قرآن در تابستان): این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و روان خوانی (حفظ اجمالی) قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از رمزینده‌های سریع پاسخ یا کتاب گویا (لوح فشرده) نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

رفع اشکالات روخوانی

شرط اولیه‌ی رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان، تسلط معلّم به خواندن قرآن کریم و تشخیص اشتباهات است. امید است همه‌ی معلّمان واجد این توانایی و تسلط باشند. در غیر این صورت، ضروری است پیش از تدریس، این تسلط حداقل در مورد آیات درس حاصل شود.

هرگاه دانش‌آموزی کلمه یا عبارتی را اشتباه خواند به شیوه‌ی زیر عمل می‌شود:

صبر می‌کنیم تا آن دانش‌آموز به پایان جمله (معمولاً محلّ وقف) برسد. ضمن تشویق اولیه، از او می‌خواهیم با آرامش و دقت بیشتر در حرکات، حروف و اتصالات، اشتباه خود را بیابد و تصحیح کند.

انتظار می‌رود اشکالات اغلب دانش‌آموزان توسط خودشان در همین مرحله برطرف شود. در غیر این صورت، معلّم باید با توجه به توانایی کلی آن دانش‌آموز، میزان و نوع اشکال، یکی از روش‌های زیر را با تشخیص خود به کار گیرد:

۱- معلّم هر دو حالت صحیح و غلط آن کلمه یا عبارت را می‌خواند و سپس از همان دانش‌آموز سؤال می‌کند که کدام یک صحیح است.

۲- معلّم کلمه یا عبارت مورد نظر را روی تخته می‌نویسد و با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های آن از دانش‌آموزان می‌خواهد آن کلمه یا عبارت را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند.

دو نکته:

الف) از بی‌توجهی به رفع اشکال دانش‌آموزان و نیز پافشاری و سخت‌گیری بیجا در این امر پرهیز کنید.

ب) برای آگاهی بیشتر نسبت به سایر روش‌های رفع اشکالات روخوانی به کتاب راهنمای معلّم و نیز کتاب مبانی و روش آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی (کد ۶۰۱۱) مراجعه کنید.

پرسش و ارزیابی:

به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان در آموزش قرآن، همیشه در آغاز هر جلسه، پس از گفت و گو درباره‌ی چگونگی انجام دادن تکالیف انس با قرآن در خانه و یادآوری اهمّیت خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، آیات جلسه‌ی قبل را از دانش‌آموزان پرسش کنید.

از دانش‌آموزان بخواهید آیات دروس را بخوانند و مفهوم پیام‌های قرآنی را بیان کنند.

برای آگاهی از تفصیل نکات فوق به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی (کد ۵۳/۵) مراجعه کنید.

دو تذکر مهم :

۱- در درس قرآن، هیچ‌گونه پرسش و ارزشیابی کتبی به‌عمل نمی‌آید.

۲- به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمات و عبارات بخش کار در کلاس نیستند، بنابراین می‌توانید دانش‌آموزانی را که در این زمینه علاقه و توانایی بیشتری از خود نشان می‌دهند به شیوه‌ی مناسب تشویق کنید.

چند توصیه

۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه قرائت آن و حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.

۲- در صورت امکان فایل کتاب گویا را تهیه کنید و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.

۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، استماع قرائت آیات درس در خانه، انجام دادن فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (مدرسه‌ی قرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه‌ی قرآن و معارف سیما و ...

۴- توجه کنید دانش‌آموزان باید تمام این فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.

امید است که خداوند همه‌ی کارهایتان را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را از باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.
پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>
quran-dept@talif.sch.ir

درگاه (وبسایت)
رایانامه (ایمیل)

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ

یادآوری کن، که یادآوری مفید است.

سوره‌ی اعلیٰ، آیه‌ی ۹

یادآوری

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس ششم دبستان تبریک می‌گوییم. امیدواریم در سال جدید تحصیلی نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیشتر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. سعی کنید هر روز تعدادی از آیات قرآن را بخوانید تا به تدریج با آن انس بگیرید. در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام دهید.

تمرین اول: سوره‌ها، پیام‌ها و احادیثی را که در تابستان آموخته‌ای، برای هم کلاسی‌های خود بخوانید.

تمرین دوم: با دقت در **حروف ناخوانا**، این عبارات قرآنی را بخوانید.

– «ی» زیر الف کوچک (ی)

۲- أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

۱- وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

– «ی» بعد از تنوین فتحه (ئ ی)

۲- قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ

۱- يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا

– «الف» بعد از واو آخر (وا)

۲- وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ

۱- وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را با دقت در **حروف ناخوانای زیر همزه** بخوانید.

– «و» پایه‌ی همزه (ؤ)

۲- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۴- وَ اللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ

۳- إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤَادَ

- «ی» پایهی همزه (ی)

- ۱- وَ هَيَّيْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
۲- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
- ۳- وَ مَا يُبْدِيءُ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ
۴- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

تمرین چهارم: این عبارات قرآنی را با رعایت قاعدهی مدّ (کشیده‌تر خواندن صداهاى ا ، و ، ی) بخوانید.

- ۱- فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا
۲- فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
- ۳- وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا
۴- الْحَاقَّةُ ۱ مَا الْحَاقَّةُ ۲

تمرین پنجم: آیهی ۲۰ سورهی مُزَّمِّل را با رعایت علائم وقف (ج، ز، ط، م) بخوانید و اتصالات آن را مانند نمونه با فلش

( ) نشان دهید.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ
وَ اللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ
عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَ آخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ آخَرُونَ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَ أقيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اقْرُضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَ أَعْظَمَ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۲۰

در خانه، سورهی مُزَّمِّل را از روی قرآن کامل* پیدا کن و آخرین آیهی آن را بخوان.

* در آخر هر قرآن کامل، فهرست سوره های قرآن آمده است. برای یافتن هر سوره می توانید از این فهرست استفاده کنید.

دانش آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده، ترجمه شده است. این ترجمه ها شما را با فهم تدریجی قرآن کریم آشنا می کند. به یاد داشته باشید نیازی به حفظ ترجمه ی این آیات نیست. در بخشی از تمرین های این کتاب و نیز در کتاب های دوره ی متوسطه با معنای آیات قرآن کریم بیشتر آشنا خواهید شد.

خواندن قرآن

«نماز در قرآن»

در سال های قبل با برخی از آیات قرآن درباره ی اهمیت و جایگاه نماز آشنا شده اید؛ در آیات ۲ تا ۴ سوره ی انفال نیز به این موضوع اشاره شده است. این آیات را بخوانید و به ترجمه ی آنها توجه کنید.

۱- **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ**

مؤمنان کسانی هستند که چون یاد خدا شود، دل هایشان خاشع می شود،

۲- **وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا**

و چون آیات او برایشان تلاوت شود ایمانشان بیشتر می شود،

۳- **وَ عَلَى رِبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ**

و ایشان بر پروردگار خود توکل می کنند.

۴- **الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ**

مؤمنان کسانی هستند که نماز را برپا می دارند.

۵- **وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ**

و از آنچه به ایشان روزی دادیم، انفاق می کنند.

۶- **أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا**

ایشان مؤمنان واقعی هستند.

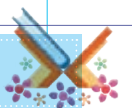
۷- **لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ**

برایشان درجه هایی نزد پروردگارشان است،

۸- **وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ**

و آمرزش و روزی ارزشمند.

حفظ قرآن

آیه ی دوم سوره ی انفال (عبارت های اول تا سوم) را همراه با ترجمه حفظ کنید.

دانش آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی‌های خود و با استفاده از ترجمه‌های آیات درس و دانسته‌های قبلی خود انجام دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول: معنای این کلمات قرآنی را روبه‌روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   قُلُوبٌ : ...   صَلَاةٌ : ...   رِزْقٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- يُقِيمُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

۲- يُنْفِقُونَ انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

تمرین سوم: آیه ۳ سوره‌ی بقره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را کامل کنید.

۱- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

... ایمان می‌آورند به ... و ... را

۲- وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۳

و از آنچه به آنها روزی دادیم، ...

آیات نماز در قرآن را بخوان و درباره‌ی عبارت‌های ۴ و ۵ با خانواده‌ی خود

گفت و گو کن.

اسی با قرآن در خانه

آشنایی بیشتر با خط قرآن: دانش آموزان عزیز! شما در سال‌های گذشته با ویژگی‌های خط قرآن آشنا شده‌اید. در این جلسه، برای توجه بیشتر به خط قرآن، برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های این خط آمده است. لطفاً به آنها دقت کنید و شکل آنها را خوب به خاطر بسپارید.

این کلمات را بخوانید و آنها را باهم مقایسه کنید.

خوانده می‌شود	نوشته می‌شود	ردیف
الْكِتَابَ	الْكِتَبِ	۱
الْقِيَامَةِ	الْقِيَمَةِ	۲
لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَفِرِينَ	۳
أَرَاكَ	أَرْنُكَ	۴
خَطِيئَةً	خَطِيئَةٌ	۵
بَرِيئًا	بَرِيًّا	۶
الصَّلَاةَ	الصَّلَوَةَ	۷
الْحَيَاةَ	الْحَيَوَةَ	۸
بِهِ	بِهِ	۹
نَفْسِهِ	نَفْسِهِ	۱۰

فعالیت: به کمک هم گروهی خود، کلمات بالا را در صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آنها را با صدای بلند بخوانید.

آشنایی با علائم وقف*

م علامت وقف لازم

ط علامت وقف خیلی خوب

ج علامت وقف خوب

ز علامت وقف مناسب

* علامت تقسیمات قرآنی مانند جزء، حزب، نیم حزب و ...

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٢﴾ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

خواندن قرآن

صفحه ۹۵ قرآن کامل

آیات این صفحه را به صورت جمله به جمله بخوان و هنگام گوش کردن به قرائت این آیات، به ویژگی های خط قرآن دقت کن.

این قرآن را بخوان

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا

قطعاً نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

سوره نساء، آیه ۱۰۳

فعالیت ۱- به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی اهمیت خواندن نماز و وقت آن گفت و گو کنید.

فعالیت ۲- آیه ۱۰۳ سوره نساء را بخوان و بگو کلمه‌ی «صلاة» چند بار در این آیه آمده است؟

انس با قرآن کریم (استان تهران، شهری، حرم امام خمینی)

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس
بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار
به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

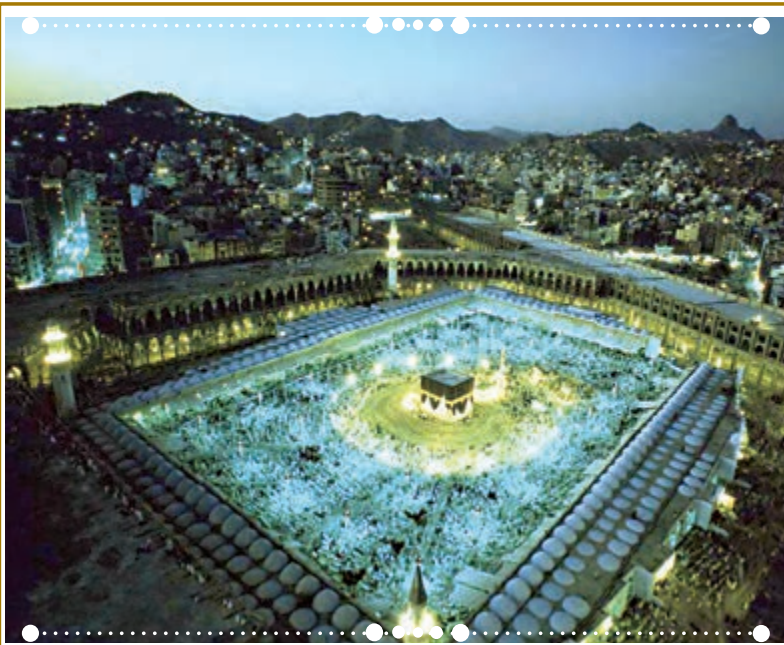
سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن دو صفحه را برای
یکدیگر می‌خوانند. آن گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با
صدای بلند می‌خواند.

همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب
نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

وقت نماز

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
و با حمد و ستایش، پروردگارت را قبل از طلوع و غروب خورشید

وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
و در برخی از ساعات شب و روز نیز خدا را تسبیح کن

لَعَلَّكَ تَرْضَى
تا راضی و خشنود گردی.

سوره طه، آیه ۱۳۰

در ادامه آیات درس، آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳ سوره نساء را از روی قرآنی که
در خانه دارید، بخوان.

سوره‌ی فتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِن ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ
 صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾
 هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا
 إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عِندَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾
 وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
 الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۗ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾
 وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿٧﴾
 إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ، وَتُعْزِرُوهُ وَتُقِرُّوهُ ۗ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

قرائت آیات درس را با استفاده از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ گوش

کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۷ تا ۹ سوره‌ی فتح را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

و برای خداست لشکریان آسمان‌ها و زمین

۲- وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

و خداوند شکست‌ناپذیر و حکیم است.

۳- إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

قطعاً ما فرستادیم تو را، گواه (بر مردم) و بشارت‌دهنده و هشداردهنده

۴- لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

تا (ای مردم) ایمان بیاورید به خدا و پیامبرش،

۵- وَتَعَزَّرُوهُ وَتُوقِّرُوهُ

و یاری کنید او را و بزرگ دارید او را (پیامبر را)؛

۶- وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

و تسبیح بگویید و ستایش کنید او (خدا) را بامداد و شامگاه.

تمرین اول : معنای کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

اللَّهُ : ...   سَمَوات : ...   اَرْض : ...   رَسول : ...

تمرین دوم : معنای صحیح را علامت بزنیید.

- ۱- جُنود : لشکریان   فرشتگان
- ۲- مُبَشِّر : بشارت دهنده   هشداردهنده
- ۳- نَذیر : بشارت دهنده   هشداردهنده

تمرین سوم : عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید. عبارت سوم را همراه با ترجمه حفظ کنید.

سوره‌ی کَهِف

۱- فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴿۱۴﴾

پس گفتند: پروردگار ما، ... و ... است.

سوره‌ی قَصَص

۲- إِنَّ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿۸﴾

قطعاً ... و ... و ... آن دو، خطاکار و گناه کار بودند.

سوره‌ی احزاب

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا ﴿۲۵﴾

ای ... قطعاً ما فرستادیم تو را گواه و ... و ...

عبارات قرآنی این جلسه را بخوان و بگو کدام یک از این عبارات با پیام قرآنی درس اول ارتباط دارد.

این باقرآن در خانه

سورہ ی فتح

خواندن قرآن

صفحه ی ۵۱۲ قرآن کامل

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
 فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ
 عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ
 مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ
 بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ
 بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
 وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَاللَّهُ
 مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ
 إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا
 كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا

(ای پیامبر، قطعاً ما پیروزی چشمگیر و بزرگی نصیب تو کردیم.)

فتح: پیروزی

سوره فتح، آیه ...

با توجه به این دو تصویر درباره‌ی یاری رساندن خداوند به رزمندگان اسلام، گفت و گو کنید.

آزاد سازی خرمشهر

فتح مکه

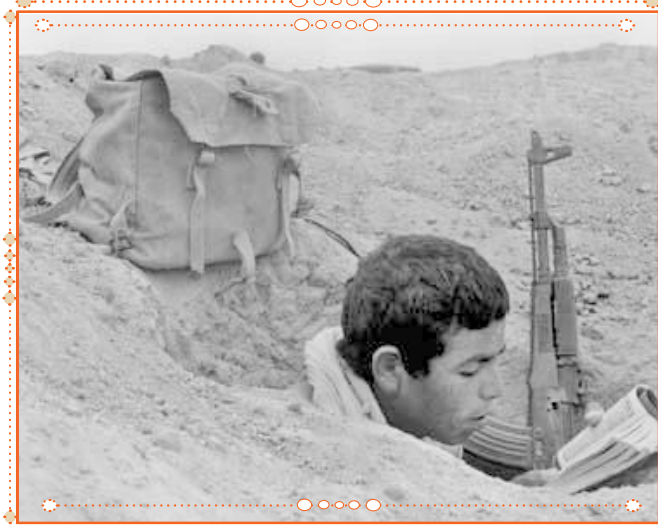
فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و شماره‌ی آیه‌ی آن را در جای خالی پیام قرآنی بنویسید.

(آیا این پیام قرآنی را حفظ هستید؟)

برای پیروزی بر دشمنان، چه کارهایی را باید انجام دهیم؟ در این مورد با اعضای خانواده‌ی خود صحبت کن.

با قرآن در خانه

انس با قرآن در جبهه

شهید غلامحسین تازه عصاره، استان خوزستان، شهر مقاوم دزفول

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

همچنین می توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

حتی یک وجب خاک

یک نکته
از هزاران

صدام با تحریک و حمایت دشمنان انقلاب اسلامی با همه ی قوای خود در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ به ایران حمله کرد. این جنگ تحمیلی هشت سال به طول انجامید. در این مدت، رزمندگان جان برکف ایران بیش از ۱۰۰ عملیات بزرگ را علیه دشمن متجاوز، برنامه ریزی و اجرا کردند. در چند سده ی اخیر، این تنها جنگی بود که دشمن نتوانست حتی یک وجب از خاک ایران عزیزمان را به چنگ آورد.

در حماسه ی دفاع مقدّس، نام عملیات های زیر، برگرفته از آیات قرآن یا نام برخی از سوره های قرآن کریم بود.

ردیف	نام عملیات	تاریخ	توضیحات
۱	نصر (۱ تا ۷)	دی ۵۹ تا مرداد ۶۶	۷ عملیات به نام سوره ی نصر
۲	فتح (۱ تا ۹)	خرداد ۶۰ تا مرداد ۶۶	۹ عملیات به نام سوره ی فتح
۳	لا اله الا الله، محمد رسول الله	آذر ۶۰	ابتدای آیه ی ۲۹ سوره ی فتح
۴	مطلع الفجر	آذر ۶۰	از آیه ی آخر سوره ی قدر
۵	فتح المبین	نوروز ۶۱	آخر آیه ی ۱ سوره ی فتح
۶	والفجر (۱ تا ۱۰)	فروردین ۶۲ تا اسفند ۶۶	۱۰ عملیات به نام سوره ی فجر
۷	رمضان	تیر ۶۱	ابتدای آیه ی ۱۸۵ سوره ی بقره
۸	بدر	اسفند ۶۳	از آیه ی ۱۲۳ سوره ی آل عمران
۹	انصار	مهر ۶۵	از آیه ی ۱۴ سوره ی صف
۱۰	مِرصاد	مرداد ۶۷	از آیه ی ۱۴ سوره ی فجر

در ادامه ی آیات درس، از آیه ی ۱۶ تا ۲۳ سوره ی فتح را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

خواندن قرآن

صفحه ۱۵ و ۱۶ قرآن کامل

سوره ی حُجُرَات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَیْنَ یَدِیْ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ
 وَاتَّقُوْا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ عَلِیْمٌ ﴿۱﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا
 لَا تَرْفَعُوْا اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِیِّ وَلَا تَجْهَرُوْا لَهُ
 بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ
 وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ﴿۲﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ یَغُضُّوْنَ اَصْوَاتَهُمْ
 عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ اَمْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ
 لِیَلْتَقُوْیْ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِیْمٌ ﴿۳﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ
 یُنَادُوْنَكَ مِنْ وَّرَآءِ الْحُجُرٰتِ اَكْثَرُهُمْ لَا یَعْقِلُوْنَ ﴿۴﴾
 وَّلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوْا حَتّٰی تَخْرُجَ اِلَیْهِمْ لَكَانَ خَیْرًا لَّهُمْ
 وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۵﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اِنْ جَاءَكُمْ
 فَاَسْقُ بِنَبَاٍ فَتَبَیَّنُوْا اَنْ تُصِیْبُوْا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ
 فَتُصِیْبُوْا عَلٰی مَا فَعَلْتُمْ نُدْمِیْنَ ﴿۶﴾

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره ی حُجرات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران* یکدیگرند.

۲- فَاصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ

پس میان برادراتان اصلاح کنید.

۳- وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۰﴾

و تقوای خدا را پیشه کنید تا مورد لطف و رحمت او قرار گیرید.

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای کسانی که ایمان آوردید (ای مؤمنان)،

۵- لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

گروهی (از شما) گروه دیگری را مسخره نکند،

۶- عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ

چه بسا آنها از اینها بهتر باشند.

۷- وَلَا نِسَاءً مِّنْ نِّسَاءٍ

و هیچ گروهی از زنان، گروه دیگری از زنان را مسخره نکند،

۸- عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

چه بسا آنها بهتر از اینها باشند؛

۹- وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ

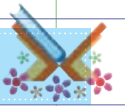
و از یکدیگر عیب جویی نکنید،

۱۰- وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ... ﴿۱۱﴾

و برای یکدیگر لقب‌های بد نگذارید.

حفظ قرآن

یکی از عبارت‌های ۱، ۲، ۵، ۹ و ۱۰ را همراه با ترجمه‌ی آن حفظ کنید.

تمرین اول : معنای کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   الَّذِينَ : ...   قَوْمٌ : ...   خَيْرٌ : ...

تمرین دوم : معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اتَّقُوا :   توقف کنید   تقوا پیشه کنید

۲- يَا أَيُّهَا :   ای   کسانی که

۳- نِسَاءٌ :   زنان   مردان

تمرین سوم : عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی توبه، ۷۳

۱- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

ای ... جهاد کن با ... و ...

سوره‌ی بقره

۲- وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۲۳۳

و ... خدا را... و بدانید که ... به آنچه عمل می‌کنید ... است.

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ

... پیامبر ... به همسرانت و دخترانت و ... مؤمنان

سوره‌ی احزاب، ۵۹

يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ

که با چادر یا پوشش بلند، خود را بپوشانند.

آیات این جلسه را با توجه به معنا، بخوان.

سورہی حُجرات

خواندن قرآن

صفحہ ہی ۵۱۶ قرآن کامل

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ
 مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ
 وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
 وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرُّشِدُونَ ﴿٧﴾
 فَضَلَّ اللَّهُ مِنْ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾
 وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا
 فَإِنْ بَغَت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي
 حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا
 بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾
 إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ
 وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
 أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ
 بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ
وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ

از هم عیب جویی نکنید؛

و یکدیگر را با لقب ناپسند صدا نزنید.

سوره ی حُجرات، آیه ی ...

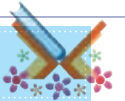
به کمک شعر و تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

سیریک روز طغنه زد به پیاز
که تو مسکین چقدر بد بویی
گفت از عیب خویش بی خبری
زان ره، از خلق عیب می جویی
خویشتن بی سبب بزرگ مکن
تو هم از ساکنان این کوی
در خود، آن به، که نیک تر نگری
اول آن به، که عیب خود گویی

پروین اعتصامی

حفظ قرآن

یکی از دو پیام قرآنی این صفحه را از حفظ بخوانید.

فعالیت : با مراجعه به آیات صفحه ی قبل، شماره ی آیه ی پیام قرآنی را در قسمت خالی آن بنویسید.

- ۱- آیات صفحه ی قبل را بخوان.
- ۲- با کسانی که از دیگران عیب جویی می کنند و به آنها لقب ناپسند می دهند، خوب است چگونه رفتار کنیم؟

اسماء قرآن در خانه

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان فارس، شهرستان داراب

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید. همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

یک نکته
از هزاران

مؤمنان برادرند

حج، نماد برادری و وحدت مسلمانان جهان

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران یکدیگرند

سوره حجرات، آیه ۱۰

امیر المؤمنین امام علی علیه السلام :

با همه‌ی مردم مهربان باش،

زیرا آنها یا برادران دینی تو هستند، یا انسان‌هایی هستند که در آفرینش با تو یکسان‌اند.^۱

۱- صفحه‌ی دوم سوره‌ی حُجرات را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

۲- پیام یک نکته از هزاران این صفحه را از حفظ بخوان.

سوره ی حُجرات

خواندن قرآن

صفحه ۵۱۷ قرآن کامل

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُل لَّمْ نُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قَوْلُوا اسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصُّدُوقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُكُمْ لِلإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

قراوت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

این باقرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۲ و ۱۸ سوره‌ی حُجرات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اجتناب و دوری کنید از بسیاری از گمان‌ها،

۲- إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

قطعاً بعضی از گمان‌ها گناه است؛

۳- وَلَا تَجَسَّسُوا

و (در کار یکدیگر) تجسس نکنید،

۴- وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ... ۱۲

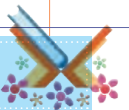
و غیبت یکدیگر را نکنید ...

۵- إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

قطعاً خدا می‌داند نهان و غیب آسمان‌ها و زمین را

۶- وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۱۸

و خدا بیناست به آنچه عمل می‌کنید.

یکی از عبارات این صفحه را همراه با ترجمه‌ی آن از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

ظَنُّنَ : ...   بَعْضُ : ...   غَيْبٌ : ...   بَصِيرٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اجْتَنِبُوا : اجتناب و دوری کردند   اجتناب و دوری کنید
- ۲- اِنَّ : قطعاً   شاید
- ۳- اِثْمٌ : نام   گناه
- ۴- يَعْلَمُ : می‌داند   می‌دانی
- ۵- تَعْمَلُونَ : عمل کردید   عمل می‌کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره   ۱- اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۰﴾
... به آنچه ... است.

سوره‌ی نحل   ۲- اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾
... و شما نمی‌دانید.

سوره‌ی نساء، ۱۱۱   ۳- وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَّا يَكْسِبُهٗ عَلٰى نَفْسِهٖ
و هر کس انجام دهد ... ، پس فقط به زیان خودش آن را انجام داده است.

سوره‌ی نحل، ۳۶   ۴- وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنْ اَعْبُدُوا اللّٰهَ وَاَجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتِ
و قطعاً بر انگیختیم در هر امتی ... ی را که عبادت کنید ... را و ... از ...

۱- عبارات قرآنی این جلسه را بخوان.

۲- سه رفتار ناپسندی را که در عبارات صفحه‌ی قبل بیان شده، نام ببر و درباره‌ی ارتباط آنها فکر کن.

سورہ ی ق

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِیدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ
فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شِیْءٌ عَجِیْبٌ ﴿٢﴾ اءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِیْدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ
مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِیْظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِیْ اَمْرٍ مَّرِیْجٍ ﴿٥﴾ اَفَلَمْ یَنْظُرُوْا اِلَى السَّمٰوٰتِ
فَوْقَهُمْ كَیْفَ بَنٰیْنٰهَا وَزَیَّـنٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ﴿٦﴾
وَ الْاَرْضِ مَدَدْنٰهَا وَ الْقِیْنَ اَفِیْهَا رَاسِیَ وَ اَنْبَتْنَا فِیْهَا مِنْ
كُلِّ زَوْجٍ بَیْجٍ ﴿٧﴾ تَبٰصِرَةٌ وَ ذِكْرٌ لِّكُلِّ عَبْدٍ مُنِیْبٍ
﴿٨﴾ وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمٰوٰتِ مَاءً مُّبْرَكًا فَ اَنْبَتْنَا بِهٖ جَنٰتٍ
وَ حَبَّ الْحَصِیْدِ ﴿٩﴾ وَ النَّخْلَ بَاسِقٰتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِیْدٌ ﴿١٠﴾
رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَ اَحْیٰیْنَا بِهٖ بَلَدَةً مَّیْمَنًا كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ ﴿١١﴾
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَ اَصْحٰبُ الرَّسِّ وَ ثَمُوْدُ ﴿١٢﴾
وَ عَادٌ وَ فِرْعَوْنُ وَ اِخْوَانُ لُوْطٍ ﴿١٣﴾ وَ اَصْحٰبُ الْاَیْكَةِ
وَ قَوْمُ ثُبَیْعٍ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِیْدٌ ﴿١٤﴾

خواندن قرآن

صفحہ ۱۸ قرآن کامل

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ

بهترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست.

سوره ی حُجرات، آیه ۱۳

با هم فکری اعضای گروه خود، چند صفت دیگر افراد با تقوا را در جاهای خالی بنویسید.

قرآن خواندن	امانت داری	...	خوش اخلاقی
...	ان اکرمکم عندالله اتقاکم		...
پاکیزگی			پرهیز از اسراف
...			...
سلام کردن	...	غیبت نکردن	...

فعالیت قرآنی اول: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را از حفظ بخوانید.

فعالیت قرآنی دوم: پیام قرآنی را طبق نمونه‌ی بالا اعراب‌گذاری کنید.

۱- آیات صفحه‌ی قبل را بخوان.

۲- درباره‌ی برترین صفت انسان در نزد خدا با خانواده‌ی خود گفت و گو کن.

انسان با قرآن کریم در استان کرمان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید. همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

ملاک برتری

یک نکته
از هزاران

یا ایُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى

ای مردم، ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم،

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا

و شما را از نژادهای مختلف و گروه گروه قرار دادیم، تا یکدیگر را بشناسید.

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

قطعاً بهترین شما در نزد خدا، باتقواترین شماست؛

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

آری خدا، دانای آگاه است.

سوره‌ی حجرات، آیه‌ی ۱۳

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی «ق» از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انسان با قرآن در خانه

سوره ی ق

خواندن قرآن

صفحه ۵۲۰ قرآن کامل

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا
 فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَذِكْرٍ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ
 ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
 فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا
 يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَادْبَارَ السُّجُودِ
 ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾
 يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾
 إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِمْ وَنُمِيتُهُمْ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ
 تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾
 نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ﴿٤٥﴾
 فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ گوش کن و سعی کن
مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اسرار قرآن دوازده

تمرین قرانت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۵ تا ۱۹ سوره‌ی ذاریات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

خواندن قرآن

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۱۵

قطعاً افراد باتقوا در بهشت‌ها و چشمه‌سارها هستند.

۲- آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

دریافت می‌کنند آنچه را که پروردگارشان به آنها بخشیده است؛

۳- إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

۱۶

اینها پیش از این، از نیکوکاران بوده‌اند.

۴- كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

۱۷

ایشان اندکی از شب را می‌خوابیدند؛

۵- وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

۱۸

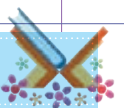
و در سحرها عبادت و استغفار می‌کردند؛

۶- وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ

۱۹

و در اموالشان برای فقیران و نیازمندان سهم مشخصی قرار می‌دادند.

حفظ قرآن

عبارت ششم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

جَنّات : ...   رَبِّ : ...   مُحْسِنِينَ : ...   لَيْل : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- مُتَّقِينَ : افراد با تقوا   افراد با ایمان
- ۲- عُيُون : بهشت‌ها   چشمه‌ها
- ۳- آیات : آیه‌ها، نشانه‌ها   آیه، نشانه
- ۴- ناس : آتش   مردم

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی مُرْسَلات   ۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَ عُيُونٍ ﴿٤١﴾
...   در سایه‌ی درختان و کنار ... هستند.

سوره‌ی آل عمران   ۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
این (قرآن) پیام روشن برای ... و ... و پند و اندرز برای ... است.

سوره‌ی بقره   ۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾
این چنین خداوند بیان می‌کند ... خود را برای ... ، تا آنها تقوا پیشه کنند.

عبارات قرآنی صفحه‌ی قبل را با توجه به معنای آنها بخوان.

سوره ی ذاریات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذُّرِّيَّتِ ذُرُورًا ﴿١﴾ فَالْحَمِلَتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجُرِيَّتِ يُسْرًا ﴿٣﴾ فَالْمُقَسَّمَتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوْعَدُونَ لَصَادِقٍ ﴿٥﴾ وَآتِ الدِّينِ لَوَاقِعُ ﴿٦﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرِصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبَّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لِحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

صفحه ۵۲۰ و ۵۲۱ قرآن کامل

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

و خدا را قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب آن عبادت و ستایش کن.

سوره ق، آیه ۳۹

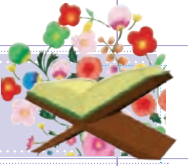
به کمک تصویر و گفت و گو با دوستان خود، بگویید این پیام با کدام یک از پیام‌های قرآنی درس‌های قبل ارتباط دارد؟

فعالیت : این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را همراه با آیه‌ی بعدی بخوانید.

آیات صفحه‌ی قبل را بخوان و با استفاده از رسانه‌ها ساعات اذان یکی از روزهای این هفته را یادداشت کن.

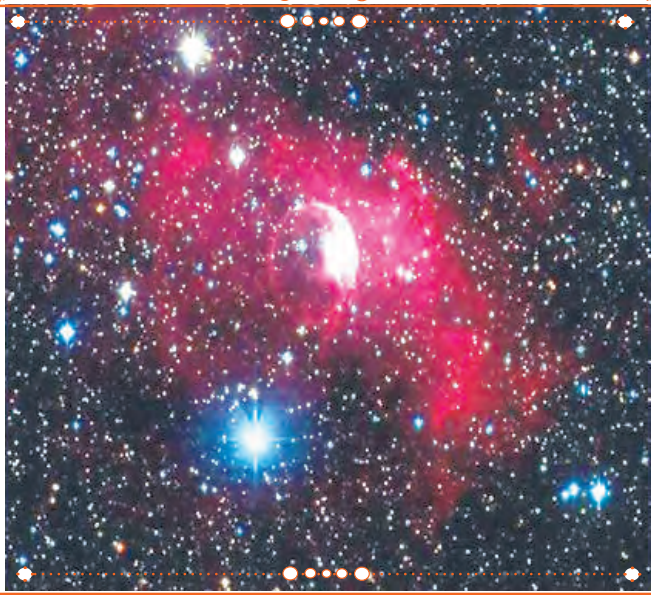

انس با قرآن کریم در استان سیستان و بلوچستان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

گسترش آسمان

یک نکته از
هزاران

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

و آسمان را با قدرت بنا کردیم و آن را گسترش می‌دهیم.

سوره‌ی ذاریات

ژرژ گاموف - دانشمند روسی - در کتاب «آفرینش جهان» می‌گوید:

فضای جهان که از میلیاردها کهکشان تشکیل یافته در حال انبساط و گسترش است.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۴۶ سوره‌ی ذاریات از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

یادآوری ۱

فعالیت ۱: این دانش‌آموز رزمنده می‌خواهد پس از شکست دشمن متجاوز، پرچم اسلام را به اهتزاز درآورد، او را در این پیروزی یاری کنید.

فعالیت ۲: با دقت در شکل همزه و ناخوانا بودن پایه‌ی آن، کلمات و عبارات قرآنی زیر را بخوانید.

هُؤْلَاءِ	يَبْدَأُ	ءَآنْتَ	لُؤْلُؤًا
شَنَانٌ	فُؤَادٌ	نَبِيٌّ	تَأْوِيلٌ

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۲- حَتَّىٰ تَنْزَلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ

فعالیت ۳: این حدیث شریف، کدام پیام قرآنی را به یاد شما می‌آورد؟ در این باره با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ

بهترین کارها در نزد خداوند، نگهداری زبان است.

فعالیت ۴: ذکر تشهّد نماز را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گواهی می‌دهم که ... .. جز ...

۲- وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

او یکتاست و نیست ... برای او.

۳- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

و گواهی می‌دهم که ... بنده‌ی او و ... اوست.

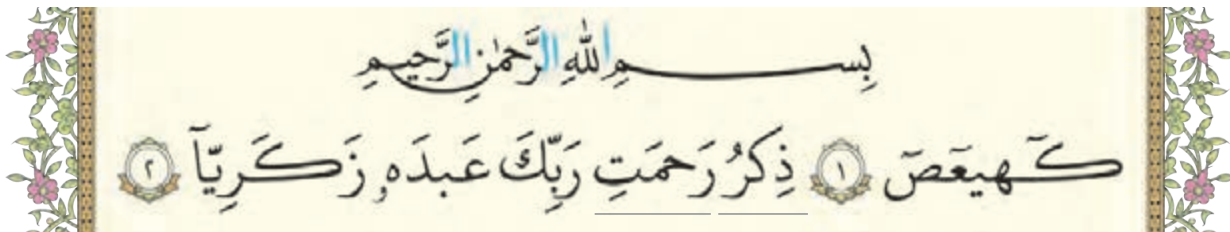
۴- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

بار الها! درود فرست ... محمد و ... محمد

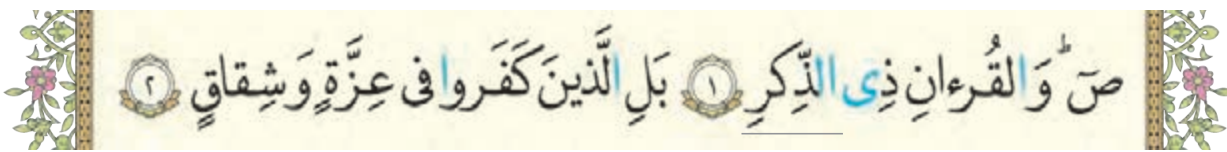
فعالیت ۵: این آیات قرآنی را با دقت در حروف مقطعه بخوانید و با توجه به علامت‌های وقف (م ، ط ، ج ، ز)

و آخر آیات، وقف کنید.

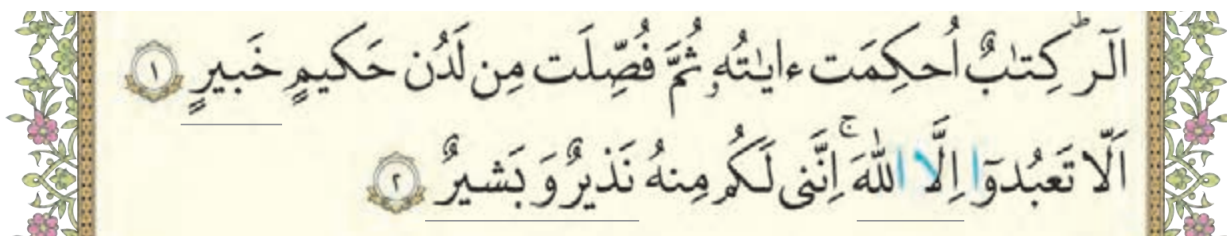
سوره‌ی مریم

سوره‌ی صاد

سوره‌ی هود

سوره ذاریات

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾
 وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيِّدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ
 شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾
 فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾
 وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
 مُبِينٌ ﴿٥١﴾ كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ
 إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَصَّوْا بِهِ بَلْ هُمْ
 قَوْمٌ طَآغُوتٌ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾
 وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾
 وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾
 مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ
 ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۲۲ و ۵۲۳ قرآن کامل

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اسم باقران در خانه

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۵۵ تا ۵۸ سوره ی ذاریات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- وَ ذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۵۵

و تذکر بده، پس قطعاً تذکر برای مؤمنان سودمند است.

۲- وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۵۶

جن و انسان را خلق کردم تا مرا عبادت و اطاعت کنند (برای رسیدن به راه راست و رستگاری)

۳- مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ

از آنها هیچ روزی نمی خواهم

۴- وَ مَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ۵۷

و نمی خواهم که به من غذا بدهند.

۵- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ

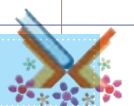
قطعاً خداست که روزی دهنده است؛

۶- ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ۵۸

صاحب قدرت و توانمند است.

حفظ قرآن

یکی از عبارت های ۱، ۲ و ۵ را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رِزْقٌ : ...   اِنْسٌ : ...   قُوَّةٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ذِکْرَى: تَذَكُّرٌ   تَذَكُّرٌ بده

۲- اِلَهٌ: پُروردگار   خدا، معبود

۳- هُوَ: صَاحِبٌ   او

۴- ذُو: صَاحِبٌ   او

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره

۱- وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۱۰۵

و ... .. بخشش و لطف ... است.

سوره‌ی عنکبوت

۲- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّ ذِكْرًا لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ۵۱

... در این (قرآن) رحمت و ... برای ... ی است که ایمان می‌آورند.

سوره‌ی بقره

۳- وَالْهٰكِمَةُ الْاِلٰهُ وَّاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ۱۶۳

و ... شما ... یکتاست، ... جز ... که ... ی ... است.

آیات این جلسه را با توجه به معنای آیات یک بار بخوان و سعی کن آیات ۵۵ و ۵۶ را حفظ کنی.

اس باقران در خانه

سورہ ی طور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَ الطُّورِ ۱ وَ كِتَابِ مَسْطُورٍ ۲ فِی رَقِیٍّ مَّنْشُورٍ ۳
 وَ الْبَیْتِ الْمَعْمُورِ ۴ وَ السَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۵ وَ الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ
 ۶ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۷ مَا لَمْ یَدْفَعْ ۸
 یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ۹ وَ تَسِيرُ الْجِبَالُ سَیْرًا ۱۰
 فَوَیْلٌ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِیْنَ ۱۱ الَّذِیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُونَ ۱۲
 یَوْمَ یَدْعُونَ اِلٰی نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً ۱۳ هٰذِهِ النَّارُ الَّتِی كُنْتُمْ
 بِهَا تُكْذِبُونَ ۱۴ اَفْسِحْرُ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ۱۵
 اِصْلَوْهَا فَاَصْبِرُوا اَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ اِنْ مَّا تُحْزَوْنَ
 مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۶ اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّتٍ وَ نَعِیْمٍ ۱۷
 فَكِهِیْنَ بِمَا اٰتٰهُمْ رَبُّهُمْ وَ وَقْتَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِیْمِ ۱۸
 كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِیًْا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۹ مُتَّكِیْنَ
 عَلٰی سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَ زَوَّجْنَهُمْ بِحُورٍ عِیْنٍ ۲۰ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا
 وَ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّیَّتُهُمْ بِاِیْمَانٍ الْحَقْنَ اَبَهُمْ ذُرِّیَّتَهُمْ وَ مَا اَلَّتْهُمْ
 مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَیْءٍ ۲۱ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِیْنٌ ۲۱

خواندن قرآن

صفحہ ہی ۵۲۳ و ۵۲۴ قرآن کامل

كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ

هر شخصی، به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

سوره‌ی طور، آیه‌ی ۲۱

به بزرگ‌تری خویشند ندروی^۱

به کمک تصویر با دوستان خود گفت و گو کنید و بگویید که نتیجه‌ی کار هر یک از این دو، در پایان سال تحصیلی چه خواهد بود؟

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را از حفظ بخوانید.

برای موفقیت خود، یک برنامه‌ی هفتگی مناسب بنویس و به کلاس بیاور.

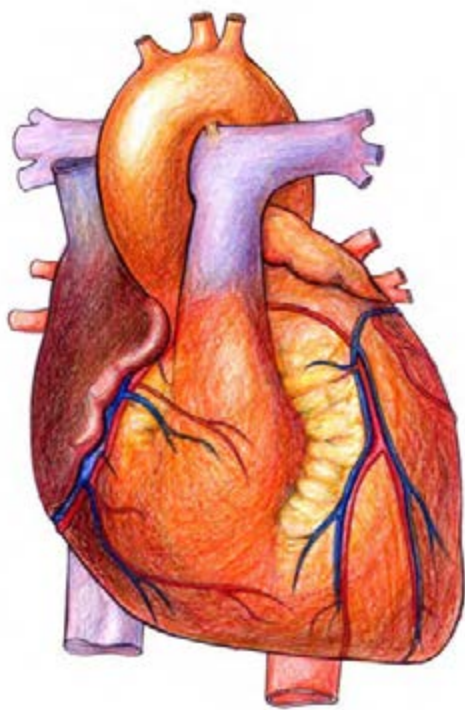

انس با قرآن کریم در استان چهارمحال و بختیاری

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین
کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

همیشه در تپش

یک نکته از
هزاران

قلب، تلمبه‌ای عضلانی است که در سینه قرار دارد
و پیوسته خون را به سراسر بدن می‌فرستد. قلب در یک
شبهانه روز حدود ۱۰۰ هزار بار می‌زند. خدای بزرگ و
مهربان این قلب کوچک را آن چنان دقیق و کامل آفریده
است که بتواند این کار سنگین را طی ده‌ها سال از عمر
یک انسان انجام دهد.

وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و آیا در وجود خودتان دقت نمی‌کنید؟

سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۲۱

ادامه‌ی آیات درس را تا پایان سوره‌ی طور از روی قرآن بخوان.

انس با قرآن در خانه

شَقُّ الْقَمَرِ

روزی مشرکان مکه نزد رسول خدا **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** آمدند و گفتند: اگر راست می گویی که پیامبر خدا هستی، وقتی شب شد ماه را برای ما دو نیمه کن.

پیامبر خدا (ص) فرمودند: اگر این کار را بکنم، شما به خدا ایمان می آورید؟ گفتند: آری آن شب، شب چهاردهم ماه بود و ماه کاملاً نورانی بود؛ پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** دست به دعا بلند کردند و از پیشگاه پروردگار خواستند تا درخواست آنها، پذیرفته شود. سپس با انگشت خود به ماه اشاره کردند؛ ناگهان ماه دو نیم شد. پیامبر **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** مشرکان را یک به یک به نام صدا زدند و از آنها خواستند تا این منظره را ببینند و به خدا و دین اسلام ایمان بیاورند. عده ای از آنان ایمان آوردند و برخی نیز به بهانه ی جادو بودن این واقعه، ایمان نیاوردند. آیات ابتدایی سوره ی قمر به این معجزه اشاره دارد.^۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَاَنْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿۱﴾ وَاِنْ يَرَوْا آیَةً
 یُعْرِضُوْا وَّیَقُوْلُوْا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿۲﴾ وَكَذَّبُوْا وَاتَّبَعُوْا
 اَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ﴿۳﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْاَنْبَاءِ
 مَا فِیْهِ مِنْ دَجْرٍ ﴿۴﴾ حِكْمَةٌ بِالْغَیْهِ فَمَا تُغْنِی النَّذْرُ ﴿۵﴾
 فَتَوَلَّوْا عَنْهُمْ یَوْمَ یَدْعُ الدَّاعِ اِلٰی شَیْءٍ نُّكْرٍ ﴿۶﴾ خُشَعًا
 اَبْصَارُهُمْ یَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنْهُمْ جُرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿۷﴾
 مُهْطِعِیْنَ اِلٰی الدَّاعِ یَقُوْلُ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا یَوْمٌ عَسِرٌ ﴿۸﴾
 كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوْا عِبْدَنَا وَقَالُوْا
 مَجْنُوْنٌ وَاَزْدُجَرَ ﴿۹﴾ فَدَعَارَبْنَاهُ اِنِّیْ مَغْلُوْبٌ فَاَنْتَصِرُ ﴿۱۰﴾
 فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمٰوٰتِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿۱۱﴾ وَفَجَرْنَا الْاَرْضَ
 عُیُوْنًا فَالْتَقٰی الْمَآءُ عَلٰی اَمْرِیْ قَدْ قُدِرَ ﴿۱۲﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلٰی ذَاتِ الْوَاحِ وَدُسِّرِیْ ﴿۱۳﴾ تَجْرِیْ بِاَعْیُنِنَا
 جَزَاءً لِّمَنْ كَانَ كُفِرًا ﴿۱۴﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنٰهَا آیَةً
 فَهَلْ مِنْ مُّدْكِرٍ ﴿۱۵﴾ فَكِیْفَ كَانَ عَذَابِیْ وَنُذْرِیْ ﴿۱۶﴾

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی الرحمن را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- الرَّحْمَنُ ۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۲

خدای بخشنده، قرآن را یاد داد.

۲- خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴

انسان را آفرید، به او سخن گفتن را آموخت.

۳- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

خورشید و ماه با حسابی منظم در گردشند

۴- وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۶

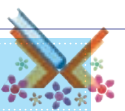
و سبزه (زارها) و درخت (ها) در سجده و فرمانبرداری هستند.

۵- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۷

و (خداوند) آسمان را برافراشت و (در آن) میزان (و قانون) قرار داد.

حفظ قرآن

چهار آیه‌ی اول سوره‌ی الرحمن را از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

شَمْسٌ : ... قَمَرٌ : ... سَمَاءٌ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

۱- شَجَرٌ، شَجَرَةٌ ○ ترازو ○

۲- میزان ○ آفرید ○

۳- خَلَقَ ○ درخت ○

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ سوره‌ی نور، ۳۵

از ... ..

۲- وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ سوره‌ی انعام، ۱۵۲

و تمام و کامل، پیمانه و ... را به عدالت پر کنید.

۳- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ سوره‌ی ابراهیم، ۳۲

... کسی است که ... و ... را.

معنای کلمات زیر را بنویس، اینها همه نام‌ها و صفات خداوند است.

رَبِّ : رَحْمَنٌ :

سَمِيعٌ : بَصِيرٌ :

عَلِيمٌ :

رَزَاقٌ :

سورہی قمر

خواندن قرآن

صفحہ ہی ۵۲۹ تا ۵۳۰ قرآن کامل

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
 عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ
 كَانْتَهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ﴿٢١﴾
 وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشْرًا مِثَّا وَاحِدًا
 نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعْرٍ ﴿٢٤﴾ أَلْئَلَيْ الذِّكْرِ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَابٌ أَشْرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا
 مِنَ الْكَذَابِ الْأَشْرِ ﴿٢٦﴾ إِنَّا مَرَّسَلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ
 فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾ وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ
 كُلُّ شَرِبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾
 فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
 صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾
 وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾

آیات ۳۳ تا ۴۹ سورہی قمر را یک بار از روی قرآن جملہ بہ جملہ بخوان.

وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ

ما قرآن کریم را برای توجّه و یادآوری، قابل فهم و آسان کردیم.

سوره قمر، آیه ۱۷

با کمک تصویر با دوستان خود، درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا

وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

وَ الصَّلْحُ خَيْرٌ

فعالیت: بررسی کنید پیام قرآنی این درس در **سوره قمر** چند بار تکرار شده است؟ آن را بخوانید.

آیات صفحه‌ی قبل را یک بار همراه با قرائت الگو بخوان.

انس با قرآن کریم در استان خوزستان

خواندن
از روی قرآن کامل

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

یک نکته از
هزاران

نظم در آفرینش

سوره‌ی قمر آیه‌ی ۴۹

دو نمونه از موارد نظم در آفرینش را که برای تو جالب بوده است، بنویس.

انس با قرآن در خانه

سوره الرّحمان

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ
 آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ
 يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ
 آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْءُ
 وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٢٣﴾
 وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾
 فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ
 ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾
 فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ
 فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾
 فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ
 أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٢﴾
 يَمَعَشَرِ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا
 مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
 إِلَّا بِإِذْنِ رَبِّكُمْ فَبِأَيِّ آيَةٍ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٤﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۳۲ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقران در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

این آیات منتخب از **سوره‌ی الرَّحْمَنِ** را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید.

۱- **يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ** ۲۲

بیرون می‌آید از آن دو (دریا) مروارید و مرجان

۲- **يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ** ۲۹

همه‌ی کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند نیاز خود را از او (خدا) درخواست می‌کنند؛ در هر زمان او (خدا) در انجام کاری است.

۳- **هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ** ۶۰

آیا جزا و پاداش نیکی، جز نیکی کردن است؟!

۴- **فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ** ۶۸

در آن دو (باغ) میوه و درخت خرما و انار است.

۵- **تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ** ۷۸

پر خیر و برکت است نام پروردگارت که با شکوه و بزرگواری است.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

لَوْلُو: ... جَزَاء: ... إِحْسَان: ... إِسْم: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هَلْ: آيا جز، مگر

۲- إِلَّا: آيا جز، مگر

۳- رُمَان: سيب انار

۴- كُلّ: هر، همه چيز

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

... چیز است.

سوره‌ی زمر، ۶۲

۲- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

... هیچ ... از ... هست؟! ...

سوره‌ی فاطر، ۳

۳- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

الله، ... بی ... ؛ که زنده و پاینده است.

سوره‌ی بقره، ۲۵۵

۴- ... وَ جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَانَ مُشْتَبِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ

... و باغ‌هایی از درختان انگور و ... و ... ، گاه میوه‌هایی شبیه به هم و گاه متفاوت و متنوع. سوره‌ی انعام، ۹۹

این عبارات قرآنی را یک بار با توجه به معنا بخوان.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی الرَّحْمَان

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ۖ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ۖ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ۖ ﴿٥٠﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ
 فَكِهَةٍ زَوْجَانِ ۖ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٣﴾
 مُتَّكِعِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۖ ﴿٥٤﴾
 وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ۖ ﴿٥٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ
 ۖ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قُصْرٌ ۖ لَمِيطْمِثُتْنِ ۖ اِنْسُ قَبْلَهُمْ
 وَلَا جَانٌّ ۖ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٧﴾
 كَانْتَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ۖ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
 تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ۖ ﴿٦٠﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا
 جَنَّاتٌ ۖ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦٣﴾
 مُدْهَامَاتَانِ ۖ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦٥﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۳۳ قرآن کامل

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت خدا را انکار می کنید؟!

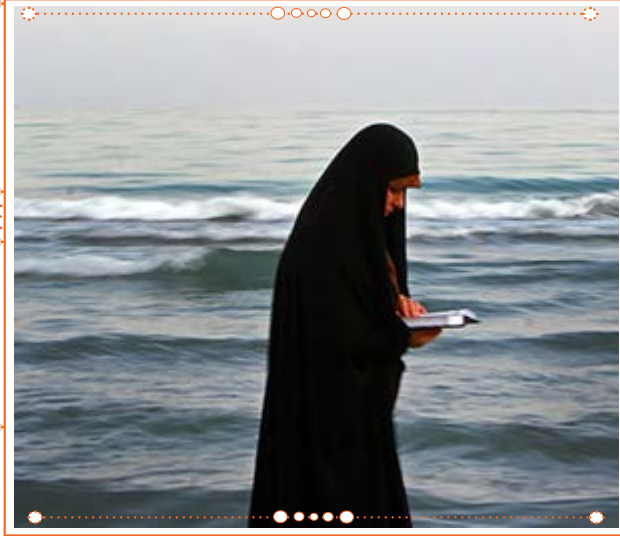
سوره‌ی الرَّحْمَن، آیه‌ی ۱۶

به کمک هم گروهی خود، تعداد دفعات تکرار این پیام قرآنی را در سوره‌ی الرَّحْمَن حساب کنید. به نظر شما چرا این آیه تکرار شده است؟

آیات صفحه‌ی قبل را بخوان و یکی از پیام‌های قرآنی را که قبلاً آموخته‌ای، در آن پیدا کن.

انس با قرآن کریم در استان گیلان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین
کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

مردان پارسی

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

ای گروه جن و انس،

إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَتَفَدُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

اگر می‌توانید از مرزهای آسمان‌ها و زمین بگذرید،

فَاتَّفَدُوا

پس بگذرید

لَا تَتَفَدُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

ولی نمی‌توانید مگر با قدرت و توانمندی.

سوره الرّحمن، آیه ۳۳

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : دانش اگر در ثریا باشد، مردانی از سرزمین پارس بر آن دست خواهند یافت.^۲

آیات ۱ تا ۲۶ سوره‌ی واقعه را پیش‌خوانی کن.

سوره ی واقعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝۱ لَيْسَ لِقَوْلِهَا كَاذِبَةٌ ۝۲
خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۝۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۝۴
وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۝۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۝۶ وَكُنْتُمْ
أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۝۷ فَأَصْحَبُ الْمِئْمَنَةِ مَا أَصْحَبُ الْمِئْمَنَةِ ۝۸
وَأَصْحَبُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَبُ الْمَشْأَمَةِ ۝۹
وَالسُّبِقُونَ السُّبِقُونَ ۝۱۰ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۝۱۱
فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ۝۱۲ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝۱۳ وَقَلِيلٌ
مِنَ الْآخِرِينَ ۝۱۴ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۝۱۵ مُتَّكِعِينَ
عَلَيْهَا مُتَّقِبِينَ ۝۱۶ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۝۱۷
بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ۝۱۸ لَا يُصَدَّعُونَ
عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ ۝۱۹ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۝۲۰
وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۱ وَحَوْرٍ عِينٍ ۝۲۲
كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۳ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۴
لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝۲۵ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝۲۶

خواندن قرآن

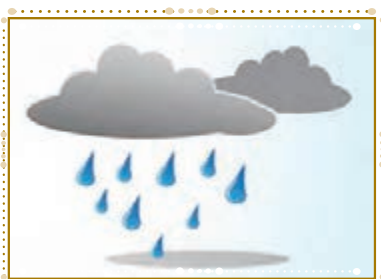
صفحه ی ۵۳۴ و ۵۳۵ قرآن کامل

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۶۸ تا ۷۲ سوره‌ی واقعه را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید.

۱- أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ۶۸

آیا به آبی که می‌اشامید دقت می‌کنید؟

۲- أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ۶۹

آیا شما آن را از ابر فرو فرستاده‌اید یا ما آن را فرو می‌فرستیم؟

۳- لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ۷۰

اگر می‌خواستیم آن را تلخ و شور می‌کردیم! پس چرا شکر نمی‌کنید؟!

۴- أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ۷۱

آیا به آشی که می‌افروزید، دقت می‌کنید؟

۵- أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ۷۲

آیا شما درخت آن (آتش) را به وجود آورده‌اید یا ما آن را ایجاد می‌کنیم؟

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

ماء: ...   نار: ...   شَجَرَة: ...   عَظِيم: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- أ: نه، نیست   آيا
- ۲- أَنْتُمْ:   شما   ما
- ۳- نَحْنُ:   شما   ما
- ۴- تَشْكُرُونَ:   شکر (می) کنید   شکر نمی کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی نساء

۱- أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ... ۸۲

پس ... تدبیر و اندیشه نمی کنید در ... !؟

سوره‌ی واقعه

۲- أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُو أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۵۹

... آن را خلق می کنید یا ... خالق (آن) هستیم؟

سوره‌ی انفال

۳- وَ أَيْدِكُمْ بِنَصْرِهِ وَ رَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۲۶

و نیرومند کرد شما را با یاری خویش، و روزی داد به شما از غذاهای ... تا شما ...

با توجه به عبارات قرآنی این جلسه، دو فایده از فواید «آب و آتش» را در زندگی انسان، بنویس.

اس باقرآن در خانه

سوره‌ی واقعه

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَأَيْتُمْ
 مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾
 نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ
 ﴿٦٠﴾ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَ لَكُمْ
 فِيمَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ
 فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنْتُمْ
 تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
 حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا الْمَغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾
 بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾
 ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾
 لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
 أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ
 شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا
 وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۳۶ قرآن کامل

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

با وضو و پاکیزگی به قرآن دست می‌زنند.

سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹

درباره‌ی آداب تلاوت قرآن با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

فعالیت: آیات ۷۵ تا ۸۰ سوره‌ی واقعه را از روی قرآن بخوان و پیام قرآنی درس را در آن صفحه پیدا کن.

پیام قرآنی این درس کدام یک از آداب خواندن قرآن را یادآوری می‌کند؟ دو مورد از این آداب را نام ببر.

این باقرآن در خانه

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین
کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در استان هرمزگان

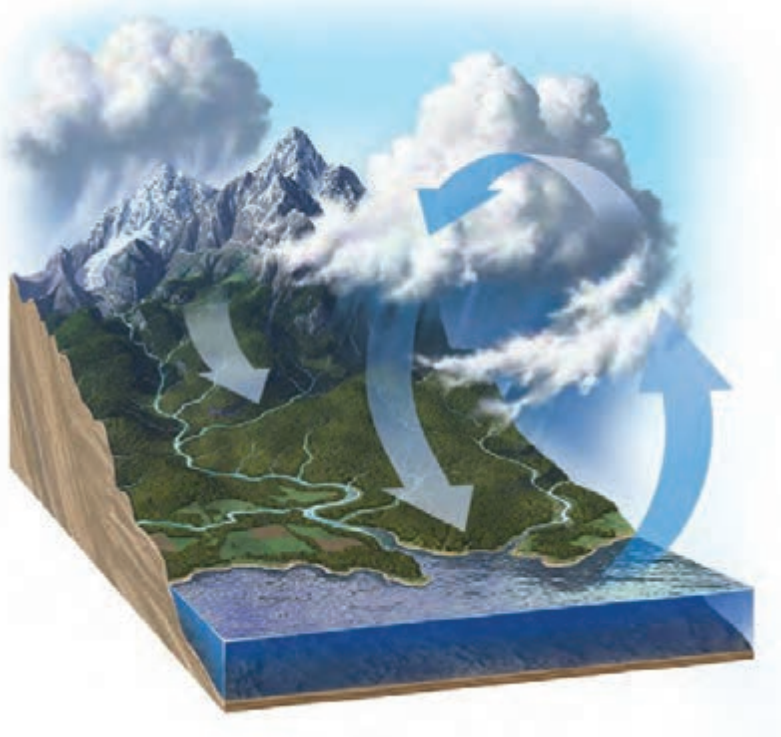

آب و آبادانی

أَفْرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا در آبی که هر روز می‌نوشید، دقت می‌کنید؟

سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۶۸

ادامه‌ی آیات درس را تا آخر سوره‌ی واقعه از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

سوره ی حدید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾
هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾
هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾
يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۳۷ و ۵۳۸ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقرآن دخانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۷ و ۸ سوره‌ی حدید را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید. عبارت اول را از حفظ بخوانید.

۱- آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

ایمان بیاورید به خدا و پیامبر او

۲- وَانْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ

و انفاق کنید از آنچه به شما رسیده است.

۳- فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوا

پس کسانی از شما که ایمان آوردند و انفاق کردند،

۴- لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

برای آنها پاداش بزرگی است.

۵- وَ مَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

و چرا شما به خدا ایمان نمی‌آورید؟!

۶- وَ الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ

درحالی که پیامبر، شما را دعوت می‌کند تا به پروردگارتان ایمان بیاورید.

۷- وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ

و قطعاً (خداوند) از شما پیمان گرفته است؛

۸- إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

اگر مؤمن هستید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

نور: ...   بَشِّر: ...   جَنّات: ...   سَبیل: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اَمَنُوا: ایمان آورید   ایمان آوردند

۲- اَنفَقُوا: انفاق کردند   انفاق کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره، ۱۹۵

۱- وَ اَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

و انفاق کنید در ... ..

سوره‌ی رعد، ۲۲

۲- وَ اَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً

و ... از آنچه به آنها روزی دادیم آشکارا و نهان.

سوره‌ی تغابن، ۸

۳- فَامِنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ وَ التَّوْرِ الَّذِي اَنْزَلْنَا

پس ایمان بیاورید ... .. و ... او و ... ی که نازل کردیم.

سوره‌ی بقره، ۲۵

۴- وَ بَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ

و بشارت ده به کسانی که ... و ... که برای آنها ... بی است.

صفحه‌ی اول قرآن در تابستان (سوره‌ی مطفّین، آیات ۱ تا ۱۷) را پیش خوانی کن.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی حدید

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبَايِمَنِهم بَشْرِكُمْ الْيَوْمَ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خُلِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ
وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرنا نقتبس من نوركم
قيل ارجعوا وراءكم فالتمسوا نورًا فضرب بينهم بسورٍ
له بابٌ باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب ﴿١٣﴾
ينادونهم ألم نكن معكم قالوا بلى ولكنكم فتنتم أنفسكم
وتربصتم وارتبتم وغررتكم الأمانى حتى جاء أمر الله
وغرركم بالله الغرور ﴿١٤﴾ فالיום لا يؤخذ منكم فدية
ولا من الذين كفروا ما أولئك النار هي مولدكم
وَبئس المصير ﴿١٥﴾ ألم يأن للذين آمنوا أن تخشع
قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق ولا يكونوا كالذين
أوتوا الكتاب من قبل فطال عليهم الأمد فقست قلوبهم
وَكثيرٌ منهم فسقون ﴿١٦﴾ أعلموا أن الله يحيى الأرض
بعد موتها قد بينا لكم الآيت لعلكم تعقلون ﴿١٧﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۳۹ قرآن کامل

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

و خدا با شماست هر جا که باشید.

سوره ی حدید، آیه ۴

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی و شعر آن گفت‌وگو کنید.

و خدایی که در این نزدیکی است؛

لای این شب بویا،

پای آن کج بلند،

روی آگاهی آب،

روی قانون گیاه.

سهراب سپهری

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا، و آن را حفظ کنید.

از پدر و مادر خود بخواهید یک خاطره درباره‌ی پیام قرآنی این درس
برای شما تعریف کنند.

انس با قرآن کریم در استان قم (حرم حضرت معصومه سلام الله علیها)

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین
کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

تولدی دیگر

سوسوی چراغی از داخل یکی از اتاق‌ها توجّهش را جلب کرد. صاحب‌خانه هنوز بیدار بود و در دل شب قرآن می‌خواند. فضیّل برای گذراندن وقت به گوشه‌ای خزید و پنهان شد تا کسی که قرآن می‌خواند، بخوابد تا او بتواند قصد خود را عملی کند.

در آن سکوت شب، فقط صوت زیبای قرآن شنیده می‌شد و بر قلب او نفوذ می‌کرد. گرچه کارهای زشتش، او را به تدریج با اسلام بیگانه کرده بود، ولی در دلش به خدا و اسلام ایمان داشت. او با شنیدن آیات قرآن، به فکر عمیقی فرورفت، گویا روزنه‌ای به سوی حقیقت برای او باز شده بود، بغض او ترکید و در تنهایی به حال خود گریست، اشک چون باران بر گونه‌های او جاری شد. جذّابیت و معنویت قرآن هر لحظه او را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌داد، در این میان، آیه‌ی ۱۶ سوره‌ی حدید را شنید:

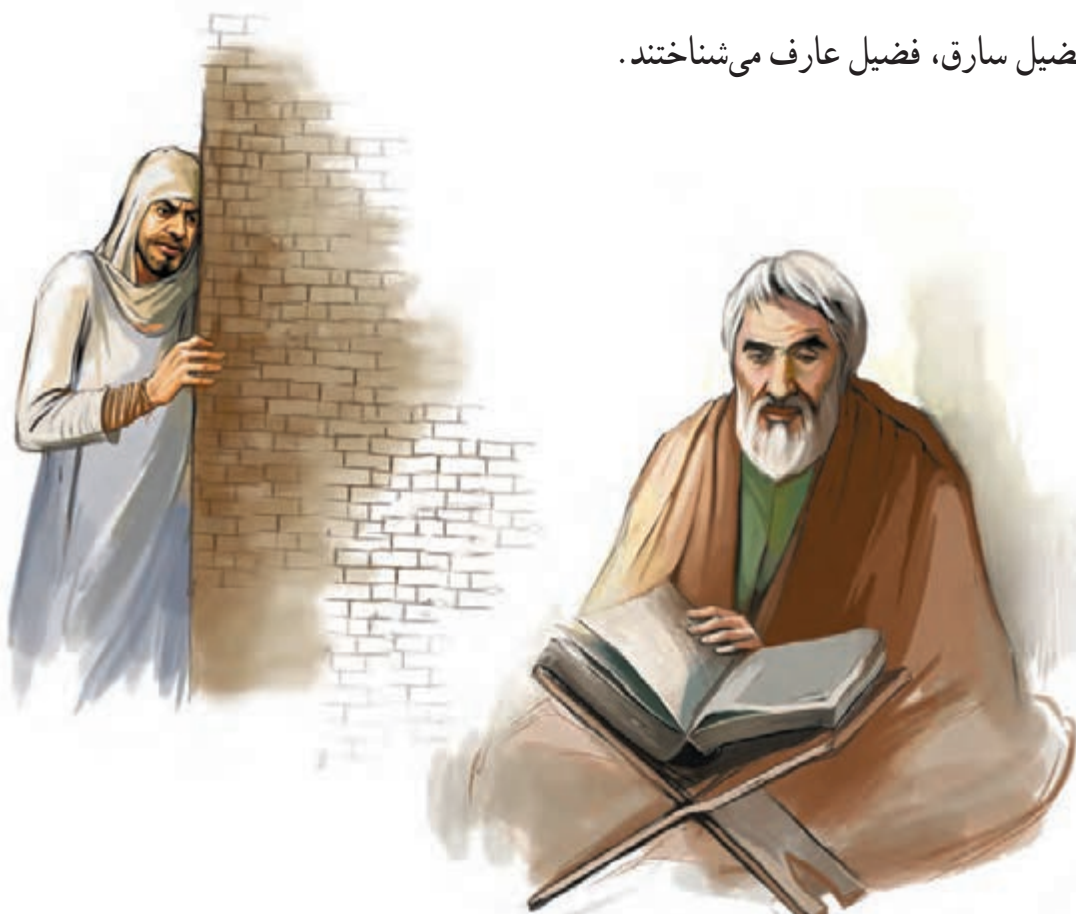
أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

آری پروردگارا، اکنون زمان آن فرا رسیده، و هنگام خشوع دل من همین الان است. این آیه آن چنان در قلب او اثر گذاشت که تمام زندگی اش را دگرگون ساخت.

آن شب را به کاروان‌سرای رفت تا استراحت کند. کاروانیان عازم سفر حج بودند، آنها درباره‌ی ادامه‌ی سفر گفت‌وگو می‌کردند. شخصی گفت: نباید در شب حرکت کنیم، چون راه ناامن است، در این منطقه راهزنی بی‌رحم و سنگدل وجود دارد که با کمک همدستان خود راه را بر کاروانیان می‌بندد و دست به دزدی می‌زند. دوستان آن شخص حرف او را پذیرفتند و هر یک داستانی از راهزنی‌های آن مرد بی‌رحم تعریف کردند.

فُضیل همه این حرف‌ها را شنید و با خود گفت: خدایا، من چقدر بدبخت و بیچاره هستم که پیوسته خاطر آسوده‌ی مردم را به ترس می‌اندازم و آنها را نگران می‌کنم. او با شجاعت از جا برخاست و خود را به کاروانیان معرفی کرد و گفت: ای مردم، آسوده باشید که دیگر کاروانی از دست فضیل ناراحت نخواهد شد. آن فضیل مرده است و فضیل دیگری متولد شده است.

بعدها کاروانیان فضیل بن عیاض را دیدند که با حالی دگرگون، برگرد خانه‌ی خدا به طواف مشغول است. از آن به بعد دیگر مردم او را به جای فضیل سارق، فضیل عارف می‌شناختند.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی حدید از روی قرآن، بخوان.

فعالیت ۱- مفهوم این حدیث پیامبر اعظم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِأَدَامِ آيَةٍ اِرْتِبَاطٌ دَارِدُ.

طَيَّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسَّوَاكِ، فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ

دهان‌های خود را با مسواک پاکیزه کنید؛ زیرا که دهان شما گذرگاه قرآن است.^۱

- ۱- سوره‌ی حَديد، آیه‌ی ۲۵ □   ۲- سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹ □   ۳- سوره‌ی الرَّحْمَن، آیه‌ی ۶۰ □

فعالیت ۲- با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

- ۱- ص ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۲﴾
- ۲- طه ﴿۱﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿۲﴾
- ۳- یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾
- ۴- طسم ﴿۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾
- ۵- كهيعص ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا
- ۶- حم ﴿۱﴾ عسق ﴿۲﴾ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾

فعالیت ۳- با اعضای گروه خود، یک گزینه را انتخاب کنید و آیات آن را روی قرآن کامل بخوانید.

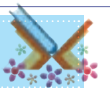
- ۱- سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۱۱   ۲- سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۱۱   ۳- سوره‌ی قمر، آیات ۱ تا ۶
۴- سوره‌ی الرَّحْمَن، آیات ۱ تا ۷   ۵- سوره‌ی واقعه، آیات ۱ تا ۷   ۶- سوره‌ی حديد، آیات ۱ تا ۳

فعالیت ۴: به کمک هم گروهی خود، آیه‌ی ۶۱ سوره‌ی آل عمران را در قرآن کامل بیابید و بخوانید.

به این آیه «آیه‌ی مباحله» می‌گویند؛ برای آشنایی با معنای مباحله و داستان آن به صفحات بعد مراجعه کنید.

چه خوب است آیه‌ی مباحله را حفظ باشیم.

حفظ قرآن

فاتحان بی سپاه

شهر مدینه اولین باری است که میهمانانی چنین غریبه را به خود می‌بیند. گروهی از بزرگان و دانشمندان مسیحی به این شهر آمده‌اند تا با پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله ملاقات کنند.

میهمانان مسیحی وارد مسجد می‌شوند، پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله از جای برمی‌خیزد و به گرمی از آنان استقبال می‌کند. در میان آنها که همه از دانشمندان مسیحی سرزمین نجران هستند، پیرمردی به چشم می‌خورد، که پیداست سرپرستی گروه را برعهده دارد. او با پیامبر شروع به سخن گفتن می‌کند: «چندی پیش، نامه‌ای از شما به دست ما رسید، آمده‌ایم تا از نزدیک، سخنان شما را بشنویم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله می‌گوید: «آنچه من از شما خواسته‌ام، پرستش خدای یگانه و پذیرش اسلام است.» سپس برای معرفی اسلام، آیاتی از قرآن کریم را برای ایشان می‌خواند.

آنها پاسخ می‌دهند: «اگر منظور از پذیرش اسلام، ایمان به خداست، ما قبلاً به خدا ایمان آورده‌ایم و به احکام او عمل می‌کنیم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله می‌فرماید: «پذیرش اسلام، آثار و علائمی دارد که با آنچه شما معتقدید و انجام می‌دهید، سازگاری ندارد. شما حضرت عیسی علیه السلام را فرزند خدا می‌دانید، در حالی که او یکی از پیامبران الهی است و مانند آنها آفریده و بنده‌ی خداست».

آنها به فکر فرو می‌روند. هیچ‌یک از دانشمندان مسیحی، پاسخ قانع‌کننده‌ای برای این کلام پیامبر پیدا نمی‌کنند. عاقبت، پس از گفت‌وگوی طولانی با یک‌دیگر، رهبر گروه چنین می‌گوید: «ما با این سخنان قانع نمی‌شویم و دست از دین خود برنمی‌داریم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله از اینکه دانشمندان مسیحی با این بیان روشن، حقیقت را نمی پذیرند، تعجب می کند. در این حال، فرشته ی وحی این آیه را بر پیامبر می خواند :

هر کس درباره ی حضرت مسیح با تو بحث و جدل می کند،

پس از آنکه حقیقت روشن شد،

به آنها بگو : خوب است

شما پسرانتان را بیاورید و ما هم پسرانمان را،

شما زنانتان را بیاورید و ما هم زنانمان را

شما خودتان بیایید و ما هم خودمان می آییم،

سپس با هم مباحله کنیم.

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ
فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

یعنی دعا کنیم و از خدا بخواهیم گروهی که دروغ

می گویند مورد نفرین و مجازات خدا قرار گیرند.

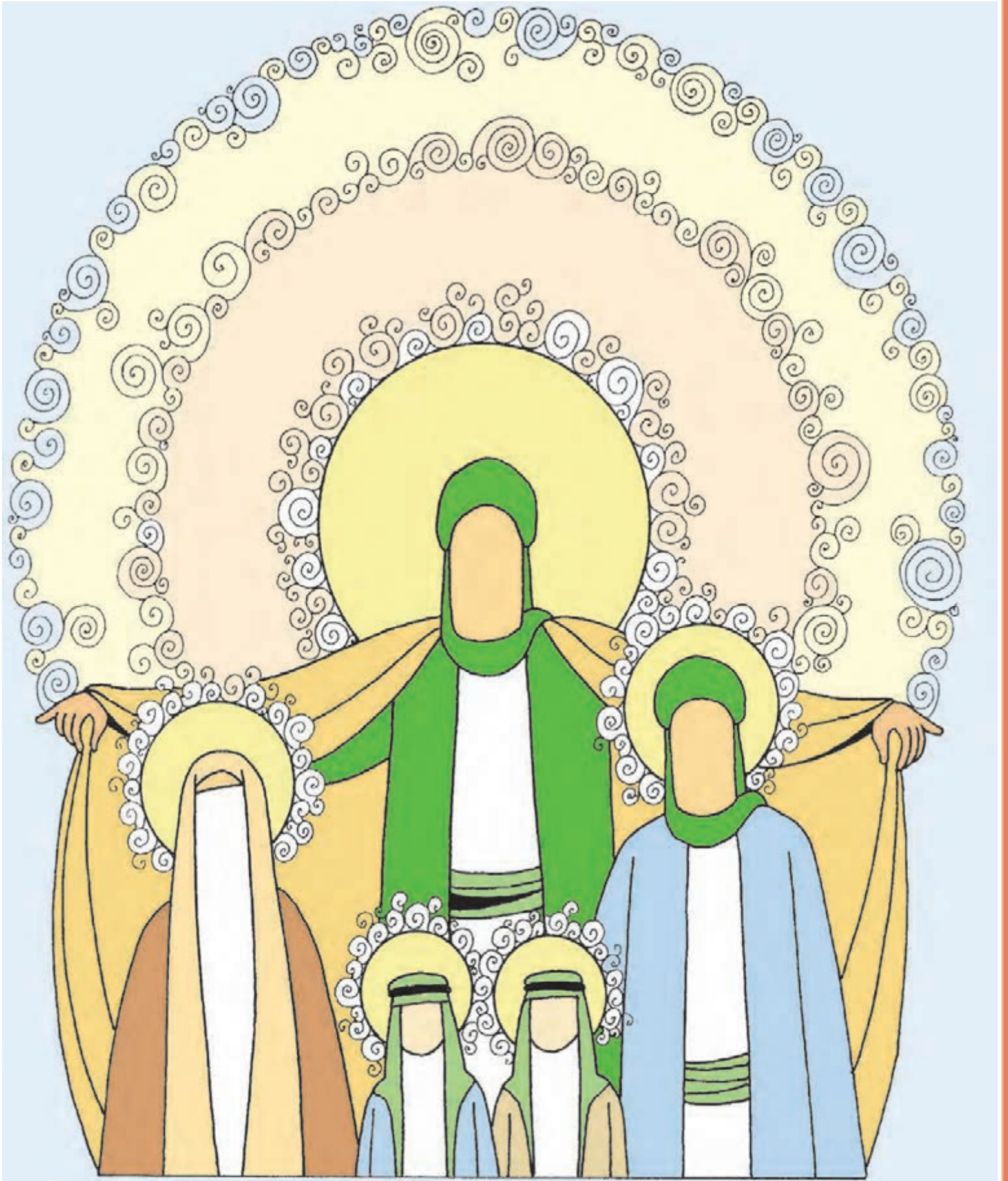
سوره ی آل عمران، آیه ی ۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله پس از انتقال این پیام الهی به آنان اعلام می کند که من برای «مباحله» آماده ام. دانشمندان مسیحی به هم نگاه می کنند، پیداست که برخی از این پیشنهاد راضی نیستند، اما گویا چاره ای نیست. زمان مراسم مباحله، صبح روز بعد و مکان آن صحرای بیرون مدینه تعیین می شود.

***

صبح روز بعد دانشمندان مسیحی در بیرون مدینه به دروازه ی شهر چشم دوخته اند تا محمد صلی الله علیه وآله با لشکری از یاران خود در مراسم مباحله حاضر شود. تعداد زیادی از مسلمانان نیز در کنار دروازه ی شهر و در اطراف مسیحیان و در طول مسیر صف کشیده اند تا شاهد این مراسم بی نظیر و بی سابقه باشند.

لحظات انتظار سپری می‌شود و پیامبر اکرم **صلی الله علیه وآله** در حالی که دست «حسن» را در دست و «حسین» را در آغوش دارد، از دروازه‌ی مدینه خارج می‌شود. پشت سر او تنها یک مرد و یک زن دیده می‌شوند. آن مرد «علی» و آن زن، «فاطمه» است. تعجب و حیرت، همراه با نگرانی و وحشت بر دل مسیحیان سایه می‌اندازد.

کسی می گوید : نگاه کن، او فقط دختر، داماد و دو نوه‌ی خردسال خود را به همراه آورده است.

بزرگ مسیحیان در حالی که صدایش می لرزد، می گوید : «همین نشان حقانیت اوست. به جای اینکه لشکری را برای مباحله بیاورد، فقط عزیزان و نزدیکان خود را آورده است، پیداست به حقانیت دعوت خود مطمئن است که عزیزترین کسایش را به همراه آورده است».

در این حال، چندین نفر از مسیحیان خود را به او می رسانند و با نگرانی و اضطراب می گویند : «ما به این مباحله تن نمی دهیم. چرا که عذاب خدا را برای خود حتمی می شماریم».

چند نفر دیگر ادامه می دهند : «مباحله مصلحت نیست. چه بسا عذاب، همه‌ی مسیحیان را در بر بگیرد».

کم کم تردید و نگرانی در دل تمام دانشمندان مسیحی می افتد و همه تلاش می کنند که به نحوی رهبرشان را از انجام این مباحله بازدارند. رهبرشان همه را آرام می کند و می گوید : «من معتقدم که مباحله صلاح نیست. این پنج چهره‌ی نورانی که ما می بینیم، اگر دست به دعا بردارند، نابودی ما حتمی است».

او به سوی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می رود و با احترام و تواضع می گوید : «ما را از مباحله معاف کنید. هر شرطی که داشته باشید، قبول می کنیم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله با بزرگواری و مهربانی، درخواست آنان را می پذیرد و به آنها می گوید : «مسلمانان از جان و مال مردم سرزمین نجران در مقابل دشمنان، محافظت می کنند؛ و در عوض، مردم نجران هم باید مالیات سالیانه پرداخت کنند».

آنها نیز این قرارداد را می پذیرند و خوشحال به سرزمین خود باز می گردند.

این داستان از افتخارات مسلمانان جهان است که پیامبر اسلام بدون آنکه جنگی صورت گرفته باشد، سرزمین نجران و دل‌های مردم آن دیار را فتح می کنند. خبر این واقعه، به سرعت در میان مسیحیان نجران و دیگر مناطق پخش می شود و مسیحیان حقیقت جو را به سوی مدینه‌ی پیامبر و پذیرش اسلام سوق می دهد.

داستان از آقای سید مهدی شجاعی (با اندکی تلخیص و تغییر)

سوره ی حَديد

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
 وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ
 فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ
 وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
 فَمِنْهُمْ مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى
 آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ
 وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
 ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا
 حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
 فَسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ
 يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
 وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ لَكَ عَلَى أَهْلِ الْكِتَابِ
 إِلَّا يَتَّقُوا عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ
 بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

خواندن قرآن

صفحه می ۱۴۰ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس بار قرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

آیا می‌دانستید:

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
با این آیه (عبارت‌های ۱ تا ۳)
آغاز می‌شود؟

۱- لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

قطعا فرستادیم پیامبران را با دلایل روشن؛

۲- وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ

و نازل کردیم همراه ایشان کتاب و میزان (و معیار سنجش حق از باطل) را،

۳- لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

تا مردم به عدالت قیام کنند (و آن را برپا دارند)؛

۴- وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ

و نازل کردیم (در اختیار مردم قرار دادیم) آهن را،

۵- فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَ مَنَافِعٌ لِلنَّاسِ

که در آن قدرت و استحکام بسیار و فایده‌ی فراوان برای مردم است.

۶- وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَ رُسُلَهُ بِالْغَيْبِ

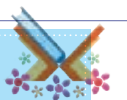
و تا خدا مشخص کند چه کسی او و پیامبرانش را بی‌آنکه او را ببینند، یاری می‌کند.

۷- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۲۵

قطعا خدا قوی و شکست‌ناپذیر است.

عبارات چهارم و پنجم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رَسُول : ...   رُسُل : ...   كِتَاب : ...   كُتِب : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ بیّنات	○ فایده‌ها
○ ناس	○ آهن
○ حدید	○ نیرومند
○ منافع	○ دلایل روشن
○ قوی	○ مردم

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالرُّبْرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ سوره‌ی فاطر

آوردند برای آنها ... شان ... و مطالب حکمت‌آموز و ... روشنگر

۲- وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ سوره‌ی مؤمنون

و برای شما در دام‌های اهلی ... است و نیز از آنها می‌خورید.

۳- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ سوره‌ی هود

قطعاً ... تو، او ... شکست‌ناپذیر است.

۴- وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا... ﴿٨٣﴾ سوره‌ی بقره

و صحبت کنید با ... خوب.

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید (آیه‌ی قسط) را که در این جلسه آمده است، بخوان و سه وسیله‌ای را که با آهن ساخته شده است و در خانه از آن استفاده می‌شود، نام ببر.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی مجادلّه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي
 اِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا اِنَّ اللّٰهَ سَمِیْعٌ
 بَصِیْرٌ ﴿١﴾ الَّذِيْنَ يُظْهِرُوْنَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ
 مَا هُنَّ اُمَّهَاتِهِمْ اِنَّ اُمَّهَاتِهِمْ اِلَّا اٰلِيٌّ وَّلَدْنَهُمْ
 وَاِنَّهُمْ لَيَقُولُوْنَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَاِنَّ اللّٰهَ
 لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ﴿٢﴾ وَالَّذِيْنَ يُظْهِرُوْنَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ
 يَعُوْدُوْنَ لِمَا قَالُوْا فَتَحْرِیْرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّتَمَاسَا
 ذٰلِكُمْ تَوْعَظُوْنَ بِهٖ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِیْرٌ ﴿٣﴾
 فَمَنْ لَمْ یَجِدْ فَصِیَامُ شَهْرٍ مُّتَابِعٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ
 یَّتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّیْنَ مَسْکِیْنًا
 ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ
 وَلِلْکٰفِرِیْنَ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿٤﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ یُحَادِّثُوْنَ اللّٰهَ
 وَرَسُوْلَهٗ کُفِبُوْا کَمَا کُفِبَتِ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 وَقَدْ اَنْزَلْنَا اٰیٰتٍ بَیِّنٰتٍ وَلِلْکٰفِرِیْنَ عَذَابٌ مُّهِیْنٌ ﴿٥﴾

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده

وَالَّذِينَ آوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می بخشد.

سوره ی مُجَادِلَه، آیه ی ۱۱

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

ابوریحان بیرونی (ریاضی دان و منجم)

خواجه نصیرالدین طوسی (ریاضی دان، منجم، اندیشمند و سیاستمدار برجسته)

جابر بن حیّان (پدر علم شیمی)

طاهره صفارزاده
(مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی)

شهید مصطفی احمدی روشن
(دانشمند انرژی هسته ای)

پرفسور سید محمود حسابی
(پدر علم فیزیک ایران)

ابوعلی سینا (فیلسوف و پزشک
بزرگ مشرق زمین)

حکیم ابوالقاسم فردوسی
(شاعر نامدار)

شهید محسن فخری زاده
(دانشمند هسته ای و دفاعی)

فعالیت: این پیام قرآنی را در قرآن کریم پیدا کنید و آن را یک بار دیگر بخوانید.

پیام قرآنی درس را بخوان و درباره ی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کن
و گزارش کوتاهی از آن را برای دوستانت بگو.

بارانمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

مادر فلزات

وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵

واژه‌ی **حدید** به معنای آهن در چند جای قرآن آمده است. یکی از مشهورترین آنها که به فایده‌ی آن نیز اشاره دارد در سوره‌ای به همین نام آمده است و شما آیات آن را در درس یازدهم خواندید.

آهن، یکی از نعمت‌هایی است که خداوند در طبیعت قرار داده است تا انسان‌ها از آن استفاده کنند و از فواید آن بهره‌مند شوند. آهن در زندگی ما اهمیت زیادی دارد و از آن در عموم صنایع استفاده می‌شود.

* * *

داستان قرآنی^۱ زیر یکی از کاربردهای آهن را بیان می‌کند:

ذوالقرنین حاکمی مهربان، دانا و دشمن ظالمان بود. در یکی از سفرهایش به سرزمینی رسید که مردم آنجا از سوی قومی ستمگر اذیت و آزار می‌شدند. آنها از ذوالقرنین خواستند با توانایی و دانایی خود، آنان را از شر آن قوم ظالم نجات دهد.

ذوالقرنین وقتی دید تنها راه نفوذ و هجوم قوم ظالم به آن مردم از بین دو کوه است، تصمیم گرفت میان دره‌ی آن دو کوه سدّی بزرگ و محکم بسازد تا مانع تجاوز آن قوم ستمگر شود. او از مردم خواست هر چه می‌توانند آهن، مس، سنگ و چوب فراهم آورند. او با آنها سدّی بلند و مستحکم ساخت. این سدّ آهنین مانع نفوذ و عبور آن قوم ظالم شد. وقتی کار ساختن آن سدّ بی‌نظیر تمام شد، ذوالقرنین این موفقیت را از لطف و رحمت خداوند دانست و چنین گفت: **هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي**. این داستان در سوره‌ی کهف آیات ۸۳ تا ۹۸ آمده است.

ادامه‌ی آیات درس تا آیه‌ی ۱۱ سوره‌ی مجادله را از روی قرآن، بخوان.

سوره مجادلّه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانْشُزُوا
يَرَفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا
نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ أَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ أَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِمْو الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ
عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً
فَصَدَّوْا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۴۳ و ۵۴۴ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اسرار قرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات و عبارات منتخب از **سوره‌ی مُجَادَلَه** را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید.

۱- **فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ**

پس به پا دارید نماز را و پردازید زکات را

۲- **وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ**

و اطاعت کنید از خدا و پیامبرش

۳- **وَاللَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ** ﴿۱۳﴾

و خدا آگاه است به آنچه انجام می‌دهید

۴- **كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي**

خداوند مقرر کرده است که من و پیامبرانم حتماً پیروز می‌شویم

۵- **إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ** ﴿۲۱﴾

قطعاً خدا قدرتمند و شکست‌ناپذیر است.

۶- **... رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ**

... خداوند از مؤمنان راضی است و ایشان نیز از خدا راضی هستند.

۷- **أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ**

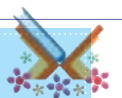
ایشان حزب خدا هستند

۸- **أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ** ﴿۲۲﴾

بدانید که حزب خدا حتماً رستگار و موفق هستند.

یکی از عبارات قرآنی این صفحه را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

صلاة: ... زكاة: ... حَزْبُ اللَّهِ: ... أطيعوا: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- ۱- خَبِيرٌ ○ انجام می‌دهید
- ۲- تَعْمَلُونَ ○ افراد رستگار و موفق
- ۳- مُفْلِحُونَ ○ آگاه

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی انعام

۱- عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

... ی ... و آشکار و ... باحکمت و ... است.

سوره‌ی آل عمران

۲- وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

و ... زنده می‌کند و می‌میراند و ... به آنچه ... است.

۳- وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

و امر می‌کنند به ... و نهی می‌کنند از ...

سوره‌ی آل عمران

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

و ایشان، همان ... هستند.

عبارات قرآنی این جلسه را بخوان و دو صفت از صفات رستگاران را بنویس.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی مجادلّه

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾
يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهم عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهم هُمُ الْكٰذِبُونَ ﴿١٨﴾
اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فٰنٰسَهُم ذِكْرَ اللّٰهِ أُولٰٓئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطٰنِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾
كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾
لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خٰلِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۴۵ قرآن کامل

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

ای صاحبانِ خرد و بینش، از سرنوشت گذشتگان عبرت بگیرید.

سوره ی حشر، آیه ی ۲

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

- ۱- آیات ۴ تا ۹ سوره ی حشر را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.
- ۲- با توجه به پیام قرآنی درس، خاطره ای عبرت آموز از آنچه پند گرفته ای برای دوستانت تعریف کن.

انس با قرآن کریم در منطقه‌ی عملیاتی شلمچه

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

حزب الله پیروز است.

أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

بدانید قطعاً حزب الله پیروز و رستگار است.

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

بدانید قطعاً حزب شیطان، شکست خورده و زیان کار است.

سوره‌ی مجادله، آیات ۱۹ و ۲۲

روز عاشورا

آیات ۱۰ تا ۱۶ سوره‌ی حشر را از روی قرآن، بخوان.

سوره حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
 لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
 أُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ
 وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾
 لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا
 مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ
 لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾
 هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
 الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
 سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ
 الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۴۸ قرآن کامل

فعالیت: در آیات ۲۳ و ۲۴ سوره حشر به چند صفت از صفات الهی اشاره شده است؟

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

این باقرآن بخوان

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات و عبارات منتخب **سوره‌های حشر و مُمتَحِنَه** را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید و یکی از عبارات را به همراه ترجمه از حفظ بخوانید.

خواندن قرآن

۱- رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ

پروردگارا، ما را بیامرز و برادران ما را که پیش از ما ایمان آوردند؛

۲- وَ لَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا

و در دل‌های ما نسبت به کسانی که ایمان آوردند، کینه و دشمنی قرار نده.

۳- رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٥﴾

سوره‌ی حشر

پروردگارا، قطعاً تو بسیار دلسوز و مهربان هستی.

۴- لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ

مساوی نیستند اهل آتش و اهل بهشت؛

۵- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٥﴾

سوره‌ی حشر

اهل بهشت همان افراد رستگار و پیروز هستند.

۶- رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا

پروردگارا، بر تو توکل کردیم،

۷- وَإِلَيْكَ أُنَبَّأْنَا

و به سوی تو توبه کردیم،

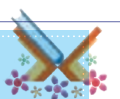
۸- وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

سوره‌ی ممتحنه

و بازگشت (همه) به سوی تو است.

یکی از رتبه‌های این صفحه را حفظ کنید. سعی کنید آن را در قنوت نماز خود بخوانید.

حفظ قرآن

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رَبَّنَا: ... رَحِيم: ... جَنَّة: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای صحیح آن وصل کن.

○ اهل، یاران	○ ۱- إِخْوَان
○ مساوی است، مساوی هستند	○ ۲- رَثُوف
○ برادران	○ ۳- يَسْتَوِي
○ بسیار دلسوز و مهربان	○ ۴- أَصْحَاب

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره

۱- وَاللَّهُ رَثُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

و ... .. به بندگان است.

سوره‌ی نساء

۲- إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ... ﴿١٠٥﴾

قطعاً ما ... به سوی تو ... را ... ..

سوره‌ی آل عمران

۳- فَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبِرْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا ... ﴿١٠٣﴾

پس پیوند داد میان ... شما، پس شُدید به ... او ... یکدیگر

سوره‌ی بقره

۴- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ... ﴿٨٢﴾

و ... .. و انجام دادند ... ، ایشان ... هستند.

سوره‌ی زمر

۵- قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

... آیا مساوی هستند کسانی که می‌دانند و ... که ... !؟

قسمت آخر آیه‌ی ۴ سوره‌ی ممتحنه (عبارات ۶ تا ۸ صفحه‌ی قبل) را حفظ، و به

ترجمه‌ی آن توجه کن.

اس باقران در خانه

سوره‌ی مُمتَحِنَه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا عَدُوِّيْ وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاۗءَ
تُلْقُوْنَ اِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوْا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُوْنَ الرَّسُوْلَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِىْ سَبِيْلِىْ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِىْ تُسِرُّوْنَ اِلَيْهِم
بِالْمَوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيْلِ ﴿١﴾ اِنْ يَتَّقَوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَاۗءَ
وَيَبْسُطُوْا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَاَسِنَتُهُمْ بِالسَّوْءِ وَوَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ
﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ
بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٣﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اَسْوَةٌ
حَسَنَةٌ فِىْ اِبْرٰهِيْمَ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءُۤا
مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ
﴿٤﴾ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لِاَبِيْهِ لَا اسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنْبَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿٤﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۴۹ قرآن کامل

بُرَاءُ

لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.

سورهی مُمتَحِنَه، آیهی ۱

ابتدا این حکایت زیبا را از گلستان سعدی بخوانید و سپس با دوستان خود دربارهی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست و لیکن شنیدن رواست تا به خلاف آن کار کنی که عین صواب است

حذر کن، ز آنچه دشمن گوید آن کن که بر زانو زنی دست تغابن^۱

گرت راهی نماید راست، چون تیر از آن برگردد و راه دست چپ گیر

گلستان سعدی

۱- صواب : درست، صحیح

۲- تغابن : ضرر و زیان

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را بخوانید.

پیام قرآنی را بخوان و چند ویژگی دوست خوب را نام ببر.

اس باقرآن درخاند

انس با قرآن کریم در استان بوشهر

باراهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر
مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.
همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب
برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

یک نکته از
هزاران

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌گر است.

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

آیات ۶ تا ۱۱ سوره‌ی مُمتَحَنه را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

سوره صَف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ

بُنِيَانٌ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ

لِمَ تُوذَوْنَ وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا

أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ

إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ

وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ

يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۵۱ و ۵۵۲ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره‌ی صَفَّ را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای کسانی که ایمان آوردید،

۲- هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۱۰﴾

آیا به تجارتی که شما را از عذاب دردناک نجات می‌دهد، راهنمایی کنم؟

۳- تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

ایمان می‌آورید (بیاورید) به خدا و پیامبر او

۴- وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ

و جهاد می‌کنید در راه خدا با اموالتان و جان‌هایتان

۵- ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

این بهتر است برای شما، اگر بدانید.

۶- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

می‌آمرزد گناهان شما را

۷- وَيُدْخِلِكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِينٍ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ

و شما را به باغ‌هایی که از زیر آنها رودها روان است و به خانه‌های دلپذیر در بهشت‌های جاودان وارد می‌کند.

۸- ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾

این، رستگاری بزرگ است.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

تِجَارَةٌ: ...   اَمْوَالٌ: ...   اَنْهَارٌ: ...   عَظِيمٌ: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ عَذَابٌ أَلِيمٌ	○ می‌آمزد
○ تُؤْمِنُونَ	○ عذاب دردناک
○ يَغْفِرُ	○ ایمان می‌آورید
○ ذُنُوبٌ	○ گناهان

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید و عبارت سوم را به همراه ترجمه از حفظ بخوانید.

سوره‌ی ابراهیم

۱- إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

قطعاً ... برای آنها ... است.

سوره‌ی آل عمران

۲- تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

امر می‌کنید به ... و نهی می‌کنید از ... و ...

سوره‌ی زمر

۳- لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ﴿۵۳﴾

ناامید نشوید از ... قطعاً ... همه‌ی ... را.

با توجه به عبارات ۶ تا ۸ این جلسه (آیه‌ی ۱۲ سوره‌ی صف) بگو
رستگاری بزرگ چیست؟

اس باقران در خانه

سوره‌ی صَف

يُرِيدُونَ لِيطْفِئُوا نوراَ اللهِ بِاَفواهِهِمْ وَاللهُ مُتَمُّ نورهِ
 وَ لَوْ كَرِهَ الْكُفِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي ارْسَلَ رَسولَهُ
 بِالهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيطْهَرَهُ عَلَي الدِّينِ كُلِّهِ
 وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ
 أَدُلُّكُمْ عَلَي تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾
 تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ رَسولِهِ وَ تُجْهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ
 بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ يُدْخِلْكُمْ جَنَّتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّتٍ عَدِنِ
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَ أُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللّهِ
 وَ فَتْحٌ قَرِيبٌ وَ بَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 كُونُوا أَنْصَارَ اللّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ
 مَنْ أَنْصَارِي إِيَّي اللّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللّهِ
 فَأَمَنْتَ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ كَفَرَتْ طَائِفَةٌ
 فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَي عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۵۲ قرآن کامل

لِلْحَوَارِيِّينَ

لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

چرا سخنی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟

سوره صف، آیه ۲

به کمک تصویر، با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

عالم بی عمل، مانند درخت..... است.

۱- نام سه پیامبر الهی که در سوره صف آمده پیدا کن و بنویس.

۳- ...

۲- ...

۱- ...

۲- سعدی: «عالم بی عمل به چه ماند؟ به.....»

این باقرآن درخشان

خواندن
از روی قرآن کامل

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

همچنین می‌توانید از بخش قرآن در تابستان همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

یک نکته از
هزاران

همه تسبیح گوی او

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

سوره‌ی صَفَّ، آیه‌ی ۱

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، خدا را تسبیح و ستایش می‌کنند.

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟	فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد	بحر آفرید و بر و درختان و آدمی
هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد	توحید گوی او نه بنی آدمند و بس
فردوس جای مردم پرهیزگار کرد	پرهیزگار باش که دادار آسمان
مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد	نابرده رنج، گنج می‌ستر نمی‌شود

بوستان سعدی

سوره‌ی صف را از روی قرآن، بخوان.

این با قرآن در خانه

یادآوری ۳

فعالیت ۱- این شعر، بیانگر مفهوم کدام یک از این پیام‌های قرآنی است؟

ای برادر، عالمان بی عمل
بمحو ز نورند، لکن بی عمل

محمدرضا آغاسی

۱- لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

۲- فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۳- لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

فعالیت ۲- این تصویر، بیانگر مفهوم کدام یک از پیام‌های

قرآنی بالاست؟

فعالیت ۳- آیات ۱۸۰ تا ۱۸۲ سوره‌ی صافات را بخوانید.

۱- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۸۰

۲- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱

۳- وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِالْقُرْآنِ

بارخدایا، به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَاجْعَلْهُ لِي إِمَامًا وَنورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اللَّهُمَّ ذَكِّرْنِي مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدایا، آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِي مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ، أَنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِي حُجَّةً يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

و آن را برای من، حجت و دلیل قرار ده؛ ای پروردگار جهانیان.

* کتاب بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۲۲۸

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمات و جملات قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آنها بیندیشید و به دستوره‌های قرآن عمل کنید.

در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به روان خوانی و حفظ اجمالی سوره‌های **مطففین و نازعات** و همچنین **۶ پیام قرآنی** و **۶ حدیث نورانی** خواهید شد.

ان شاء الله

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش‌بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آنها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

معنی نام سوره : کم‌فروشان

۱- پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

قرائت

آیات ۱ تا ۱۷ سوره‌ی مُطَفِّفین را همراه با قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ

يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾

أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّا

إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ

مَا سَجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ

لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

﴿١١﴾ وَمَا يُكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ

رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ

رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكْذِبُونَ ﴿١٧﴾

معنای چه کلمه‌ای از سوره‌ی مُطَفِّفین را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۴ و ۱۲ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات

را حفظ هستید؟)

روخوانی

روزی حکیمانه

إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

قطعا خداوند به هر کس که بخواهد، روزی بی شمار می دهد.

سوره آل عمران / آیه ۳۷

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

حدیث نورانی

عزت در بی نیازی

امام جواد علیه السلام :

عِزُّ الْمُؤْمِنِ، غِنَاهُ عَنِ النَّاسِ

عزت مؤمن، در بی نیازی او از مردم است.

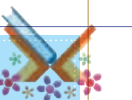
بحار الأنوار، جلد ۷۵، صفحه ی ۱۰۹، حدیث ۱۲

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

حفظ

آیات ۱ تا ۱۷ سوره ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- پیام قرآنی درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

قرائت

آیات ۱۸ تا ۲۸ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيْنَ ﴿١٨﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾
 يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾
 عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ
 نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾
 خِتْمُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾
 وَمِمَّا جُوِّدَ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

در آیات ۱۸ تا ۲۸ **سوره‌ی مُطَفِّفین** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۱۸ و ۲۴ کتاب درسی خود را بخوانید.
(آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

خودت را هلاک نکن

وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

هرگز با دست خود، خویشتن را هلاک و نابود نکنید.

سوره ی بقره، آیه ی ۱۹۵

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

راه نجات

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

مَنْ صَدَقَ، نَجَا

هرکس راست بگوید، نجات می یابد.

تصنیف غرالحکم، حدیث ۴۳۳۱

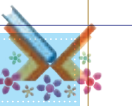

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ

آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- پیام قرآنی درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

قرائت

آیات ۲۹ تا ۳۶ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾
 وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
 انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ
 لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ
 آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَىٰ الْأَرَائِكِ
 يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ تُؤبَبُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

معنای چه کلمه‌ای از آیات ۲۹ تا ۳۶ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۳۰، ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی خود را بخوانید.
(آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

جواب سلام

وَ إِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ، فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها

و هرگاه کسی به شما سلام و محبتی کرد، پس بهتر از آن یا (حداقل) به اندازه آن پاسخ دهید.

سوره نساء، آیه ۸۶

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

برکات سلام

حضرت محمد صلی الله علیه و آله :

إِنَّ مِنْ مَّوْجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ،
بَدَلِ السَّلَامِ وَ حُسْنِ الْكَلَامِ

از راه‌های آمرزش گناهان،

سلام کردن و نیکو سخن گفتن است.

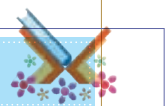
میزان الحکمه، جلد ۴، صفحه‌ی ۵۳۴، حدیث ۸۸۳۶

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حفظ

آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره‌ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- پیام قرآنی درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

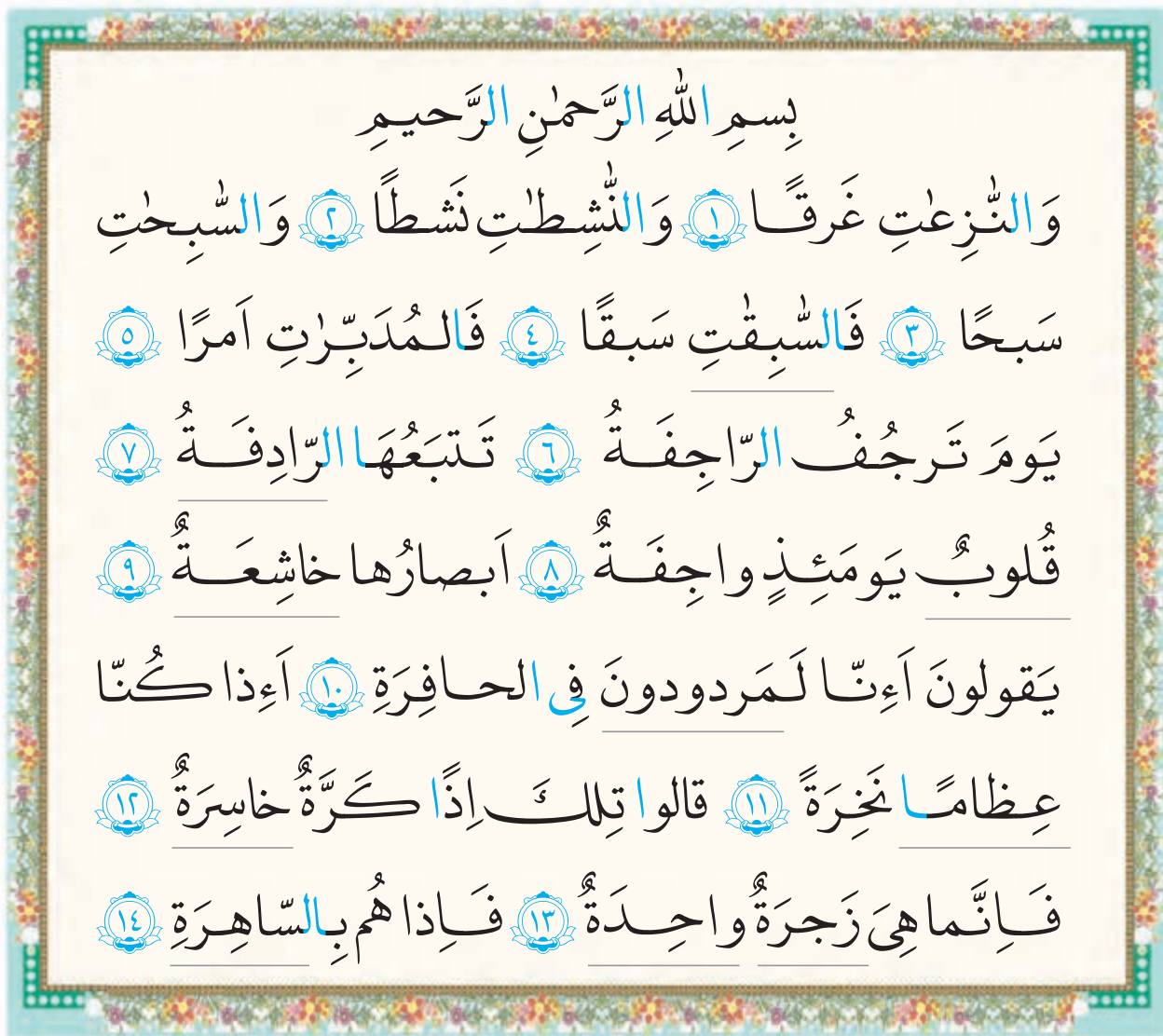

قرائت

معنی نام سوره: جداکنندگان

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی نازعات را همراه با قرائت الگو بخوانید.

در آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی نازعات معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۴۵ و ۵۱ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

از خود متشکر!

فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ

خودستایی نکنید!

سوره ی نجم، آیه ۳۲

با توجه به پیام قرآنی و تصویر آن، درباره‌ی عواقب خودستایی و خودپسندی با اعضای خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

میوه‌ی عقل

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

الْخُلُقُ الْمَحْمُودُ، مِنْ ثَمَارِ الْعَقْلِ

اخلاق پسندیده، از نتایج عقل است.

کنز العمال، جلد ۱۳، صفحه‌ی ۹۴

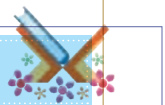
درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

- ۱- پیام قرآنی درس‌های نهم، دهم و یازدهم و «آیه‌ی مباحله» را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های نهم، دهم و یازدهم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

قرائت

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طُوًى ﴿١٦﴾ اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ
إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾
فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾
ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا
رَبُّكُمْ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ
وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾

در آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌ی ۷۵ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحه را حفظ هستید؟)

روخوانی

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِي الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌گر است.

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

طلب یاری از خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

يَا رَبِّ! قَوِّ، عَلَي خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي

پروردگارا! اعضای بدنم را در خدمت تو انان کن.

وَ اشْدُدْ، عَلَي الْعَزِيمَةِ جَوَانِحِي

و اراده‌ام را در انجام کارها، قوی ساز.

فرازی از دعای کمیل

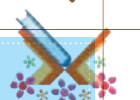
۱- با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

۲- چه ارتباطی بین پیام قرآنی این جلسه با جلسه‌ی قبل وجود دارد؟

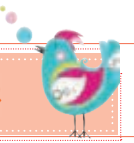
گفت‌وگو

حفظ

آیات ۱۵ تا ۲۶ سوره‌ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- پیام قرآنی درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.

آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

وَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءِ بِنهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا
 فَسَوَّيْنَاهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾
 وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَلْنَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا
 وَمَرْعَهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَلْنَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ
 وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾
 يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
 لِمَنْ يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ
 مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾
 فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ
 أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ
 مُنْتَهَىٰ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنْ يُخَشِئُهَا ﴿٤٥﴾ كَانَتْهُمْ
 يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

در آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۸۱ و ۸۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارات‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

آفرینش هدف دار

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا،
پروردگارا! این جهان را بیهوده نیافریده‌ای،
سُبْحَانَكَ، فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
تو منزّه و پاکی؛ پس ما را از عذاب آتش نگاه دار.

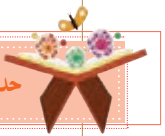
سوره آل عمران، آیه ۱۹۱

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

زمزمه‌ی منتظر

امام عصر عَجَلُ اللّٰهُ تَعَالٰی فرجه الشریف :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا، تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبُعْدَ الْمَعْصِيَةِ وَصِدْقَ النِّيَّةِ
بار خدایا! توفیق طاعت و عبادت، دوری از گناه و نیز نیت پاک به ما روزی فرما.

سر آغاز دعای امام زمان علیه السلام، مفاتیح الجنان

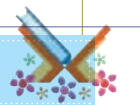
با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

آیات ۲۷ تا ۴۶ سوره نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ

فهرست کلمات ترجمه شده در کتاب های آموزش قرآن پایه های دوم تا ششم ابتدایی

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
آتوا	۵/۱	پیردازید	أَنْعَمْتَ	۵/۱۲	نعمت دادی
آخِرَةٌ	۳/۲	آخرت	أَنْفَقُوا	۶/۱۰	انفاق کردند
أَمَنْ	۵/۵	ایمان آورد	أَنْفَقُوا	۴/۹	انفاق کنید، ببخشید
أَمَّا	۴/۱۰	ایمان آوردیم	أَنْهَارٌ	۵/۸	رودها
آیات	۵/۶	آیات، نشانه ها			ب
آيَةٌ	۴/۱۲	آیه، نشانه	بَصِيرٌ	۳/۷	بینا
أَ	۶/۹	آیا	بَعْضٌ	۶/۴	بعضی
إِتَّخَذَ	۵/۹	گرفت	بُكْرَةٌ	۴/۱۲	صبح
إِتَّقُوا	۶/۳	تقوا پیشه کنید	بُنِيَ	۲/۵	فرزندم
إِنَّكُمْ	۶/۴	گناه	بَيَانَ	۲/۷	پیام
إِجْتَنِبُوا	۶/۴	اجتناب کنید و دوری کنید	بَيْتٌ	۵/۱۳	خانه
أَجْرٌ	۳/۳	پاداش	بَيِّنَاتٌ	۶/۱۱	دلایل روشن
أَجَلٌ	۴/۱۱	زمان			ت
أَحَدٌ	۵/۷	کسی، یکی	تِجَارَةٌ	۶/۱۴	تجارت
إِحْسَانٌ	۲/۱۱	کار خوب، نیکی	تَعْقِلُونَ	۵/۶	اندیشه می کنید
أَحْسَنُوا	۵/۴	کار خوب کردند	تَعْمَلُونَ	۶/۴	عمل می کنید
إِحْوَانٌ	۶/۱۳	برادران	تَقَبَّلَ	۴/۶	قبول کن، بپذیر
أَذَى، أَذَى	۵/۸	آزار و اذیت	تَوَبُوا	۵/۸	توبه کنید
أَرْضٌ	۴/۴	زمین	تَوَمَّنُونَ	۶/۱۴	ایمان می آورید
إِسْمٌ	۶/۸	نام، اسم			ج
أَطِيعُوا	۴/۳	اطاعت کنید	جَاهِدُوا	۵/۳	جهاد کنید
أَعْبُدُوا	۵/۳	عبادت کنید	جَزَاءٌ	۲/۱۱	پاداش
إِعْفِرْ	۵/۱۲	بیامر	جَنَاتٌ	۵/۵	بهشت ها
أَقِيمُوا	۵/۱	برپا دارید	جُنُودٌ	۶/۲	لشکریان
أَكْبَرُ	۳/۱	بزرگ تر	جَنَّةٌ	۵/۵	بهشت
إِلَّا	۶/۸	مگر			ح
الَّذِي	۴/۱۵	کسی که	حَبَّةٌ، حَبٌ	۴/۹	دانه
الَّذِينَ	۴/۹	کسانی که	حَبْلٌ	۴/۵	ریسمان
اللَّهُ	۴/۶	خدا	حَدِيدٌ	۶/۱۰	آهن
إِلَهٌ	۳/۱	خدا، معبود	حِسَابٌ	۴/۱	حساب، قیامت
أَمْرٌ	۵/۷	کار	حَسَنَةٌ	۳/۱	خیر و خوبی
أَنْتَ	۴/۱۳	تو	حَسَنَةٌ	۴/۱۰	کارخوب، خوب
أَنْتُمْ	۶/۹	شما	حَمْدٌ	۳/۱	سپاس و ستایش
أَنْزَلَ	۴/۱۵	نازل کرد، فرو فرستاد	حَيٌّ	۸	زنده
أُنزِلَ	۵/۱۰	نازل شد			خ
أَنْزَلْنَا	۵/۶	نازل کردیم، فرو فرستادیم	خَالِقٌ	۴/۱۰	خالق، آفریننده
			خَلَقَ	۴/۱۱	آفرید، خلق کرد

معنا	درس / پایه	کلمه	معنا	درس / پایه	کلمه
کارهای خوب	۵/۳	صَالِحَات	خوبی، کار خوب	۳/۱۰	خَيْر
بخشش‌ها	۵/۸	صَدَقَات	بهتر، بهترین	۴/۱۳	خَيْر
بخشش	۵/۸	صَدَقَةٌ	کارهای خوب	۳/۷	خَيْرَات
راه	۴/۵	صِرَاط	بهترین کار	۳/۱	خَيْرِ الْعَمَل
نماز	۲/۵	صَلَاة			
		ط	د		
غذا	۴/۱۵	طَعَام	دنیا	۲/۳	دُنْيَا
غذاهای پاک و خوب	۲/۴	طَيِّبَات	ذ		
		ظ	ذره	۳/۱۱	ذَرَّة
			تذکر	۶/۶	ذِكْرٌ
ظالمان، ستمگران	۳/۵	ظَالِمِينَ	گناهان	۶/۱۴	ذُنُوب
گمان	۶/۴	ظَنّ	صاحب	۶/۶	ذُو
		ع	ر		
دانا	۴/۴	عَالِم	بسیار دلسوز و مهربان	۶/۱۳	رَثُوف
جهان‌ها، جهانیان	۳/۱	عَالَمِينَ	پروردگار	۳/۸	رَبّ
بندگان	۵/۷	عِبَاد	پروردگار ما، پروردگارا	۲/۱۱	رَبَّنَا
بنده	۴/۳	عَبْد	رحمت	۲/۱۲	رَحْمَةٌ
سختی	۲/۱۱	عُسْر	بخشنده	۳/۱	رَحْمَن
شب	۴/۱۲	عَشِيء	مهربان	۳/۱۰	رَحِيم
بزرگ	۳/۱	عَظِيم	روزی	۲/۱۵	رِزْق
دانش	۳/۸	عِلْم	پیامبران	۵/۴	رُسُل
دانا	۴/۲	عَلِيم	پیامبر	۳/۱	رَسُول
انجام داد	۵/۵	عَمِلَ	انار	۶/۸	رُفْمَان
انجام دادند	۵/۳	عَمِلُوا			
نزد	۴/۶	عِنْد	ز		
چشمه‌ها	۶/۵	عُيُون	زکات، صدقه‌ی واجب	۴/۷	زَكَاة
			زیور، زینت	۵/۹	زِينَةٌ
		غ	س		
نهان، غیب	۴/۴	غَيْب	عیب و نقصی ندارد	۳/۱	سُبْحَانَ
بسیار آمرزنده	۴/۷	غَفُور	هفت	۴/۹	سَبْع
پسر	۵/۵	غُلَام	آسمان	۵/۷	سَّمَاء
بی‌نیاز	۵/۱۱	غَنِيء	آسمان‌ها	۵/۱۱	سَمَاوَات
		ق	شنوا	۴/۲	سَمِيع
گفت	۴/۸	قَالَ	گناه	۴/۱۰	سَيِّئَةٌ
توانا	۴/۲	قَدِير	ش		
قرآن، کتاب خدا	۲/۱۴	قُرْآن	بدی، بد	۳/۱۱	شَرّ
بگو	۵/۱۲	قُلْ	خورشید	۴/۱۴	شَمْس
کم	۴/۴	قَلِيل، قَلِيلَةٌ	مشورت	۳/۱۳	شُورَى
قلوب، دل‌ها، قلب‌ها	۴/۱۳	قُلُوب	ص		
ماه	۴/۱۴	قَمَر	کار خوب	۵/۵	صَالِح

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
قُوَّة	۵/۴	قدرت و نیرو	مَنَافِع	۶/۱۰	فایده‌ها
قَوْم	۴/۱۲	قوم، گروه	مِيزَان	۶/۷	ترازو
قَوِي	۶/۱۰	نیرومند			
			نا	۴/۱۳	ما
كَافِرِينَ	۴/۱۳	کافران، افراد بی‌ایمان	نَار	۲/۳	آتش
كَثِير، كَثِيرَة	۴/۴	بسیار	نَاس	۲/۷	مردم
كُل	۶/۸	همه، هر	نَبِيّ	۲/۳	پیامبر
كُلُوا	۲/۴	بخورید	نَذِير	۶/۲	هشداردهنده
			نِسَاء	۶/۳	زنان
لا	۴/۷	نیست	نَحْنُ	۶/۹	ما
لَا تَعْقِلُونَ	۵/۶	اندیشه نمی‌کنید	نِعْمَة	۲/۶	نعمت
لَا يُحِبُّ	۲/۱۲	دوست ندارد	نَهَار	۵/۲	روز
لَوْلَوْ	۶/۸	مروارید			
لَيْل	۵/۲	شب	وَالدِّينِ	۳/۴	پدر و مادر
لَيْلَة	۵/۱۰	شب	وَالدِّي	۵/۱۲	پدر و مادرم
ماء	۴/۱۵	آب	هُدًى، هُدًى	۴/۱۱	هدایت
مُؤْمِنُونَ	۶/۱	مؤمنان	هَذَا	۴/۱۴	این
مُؤْمِنِينَ	۴/۱	مؤمنان	هَلْ	۶/۸	آیا
مُبَارَكَة	۵/۱۰	مبارک، با برکت	هُوَ	۴/۱۵	او
مُبَشِّر	۶/۲	بشارت‌دهنده			
مُبِين	۵/۶	روشن	يَا أَيُّهَا	۶/۳	ای
مُتَّقِينَ	۶/۵	افراد باتقوا	يُحِبُّ	۲/۵	دوست دارد
مَثَل	۵/۹	مثل، داستان	يَسْتَوِي	۶/۱۳	مساوی است
مُحْسِنِينَ	۲/۱۶	نیکوکاران	يَعْلَمُ	۶/۴	می‌داند
مَرْحَمَة	۳/۱۶	مهربانی	يَعْمَلُ	۵/۱۱	انجام دهد
مُرْسَلِينَ	۴/۵	پیامبران، فرستادگان (الهی)	يُقِيمُونَ	۶/۱	برپا می‌دارند
مُسْتَقِيم	۴/۵	راست	يُنْفِقُونَ	۴/۹	انفاق می‌کنند
مُسْرِفِينَ	۲/۹	اسراف‌کنندگان	يَهْدِي	۵/۱۱	هدایت می‌کند
مُسَمًّى	۴/۱۱	معین	يَوْم	۳/۱	روز
مَعْرُوف	۵/۸	خوب، کار خوب	يَوْمَئِذٍ	۵/۹	آن روز
مُفْسِدِينَ	۳/۵	بدکاران	يَوْمِ الدِّينِ	۳/۱	روز قیامت
مُفْلِحُونَ	۶/۱۲	افراد رستگار و موفق	يَوْمَ الْقِيَامَة	۵/۴	روز قیامت
مَلَائِكَة	۲/۳	ملائکه، فرشتگان			

معلمان محترم و اولیای گرامی دانش آموزان؛ صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران- صندوق پستی ۶۵۸۷۵/۴۸۷۴- گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

ارسال نمایند. talif@talif.sch.ir

دفترتالیف کتاب های درسی عمومی و متوسطه نظری